

TELEKOMUNIKAČNÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

ODBOR EKONOMICKEJ REGULÁCIE

Továrenská 7, P.O.BOX 40, 828 55 Bratislava 24

ROZHODNUTIE

Číslo: 874/14/2010

Bratislava 26. októbra 2010

Účastník konania:

Slovak Telekom, a.s.
Karadžičova 10
825 13 Bratislava

Telekomunikačný úrad Slovenskej republiky, odbor ekonomickej regulácie (ďalej len „úrad“), ako orgán štátnej správy príslušný na konanie podľa § 6 ods. 1 písm. b) a ods. 6 písm. a) zákona č. 610/2003 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o elektronických komunikáciách“) a podľa § 5 a § 6 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „Správny poriadok“), rozhodol v konaní so spoločnosťou Slovak Telekom, a.s. so sídlom Karadžičova 10, 825 13 Bratislava, IČO 35 763 469 vo veci určenia významného podniku podľa § 17 ods. 1 zákona o elektronických komunikáciách a uloženia povinností podľa § 18 až 22 zákona o elektronických komunikáciách na veľkoobchodnom trhu služby ukončovania volania v jednotlivých verejných telefónnych sieťach v pevnom umiestnení, ktorá spočíva v prenose volania smerovaného ku koncovému užívateľovi verejnej telefónnej služby na pevnom mieste pripojenia z bodu prepojenia medzi dvoma pevnými sieťami alebo medzi mobilnou sieťou a pevnou sieťou do koncového bodu v pevnej verejnej telefónnej sieti určeného špecifickou sieťovou adresou (ďalej len „veľkoobchodný trh č. 2“) takto:

- 1) spoločnosť Slovak Telekom, a.s. so sídlom Karadžičova 10, 825 13 Bratislava (ďalej len „spoločnosť Slovak Telekom, a.s.“) má podľa § 16 ods. 3 zákona o elektronických komunikáciách na veľkoobchodnom trhu č. 2 také postavenie, že nie je vystavená efektívnej súťaži a ekonomický vplyv jej v podstatnom rozsahu dovoľuje správať sa nezávisle od konkurentov a užívateľov, teda spoločnosť Slovak Telekom, a.s. je významným podnikom na veľkoobchodnom trhu č. 2,
- 2) ukladá spoločnosti Slovak Telekom, a.s. ako významnému podniku na veľkoobchodnom trhu č. 2:
 - a) povinnosť transparentnosti prístupu podľa § 18 zákona o elektronických komunikáciách. Spoločnosť Slovak Telekom, a.s. je povinná pri poskytovaní služby

ukončovania volania vo svojej verejnej telefónnej sieti poskytovanej na pevnom mieste pripojenia:

- I. zverejniť na svojej verejne dostupnej internetovej stránke referenčnú ponuku na prepojenie, ktorá obsahuje všetky špecifické informácie, najmä účtovné informácie, technické špecifikácie, vlastnosti siete, zmluvné podmienky dodávania a používania služby ukončovania volania, vrátane cien. Ak významný podnik bude účtovať cenu za ukončenie volania vo výške maximálnej ceny uloženej cenovým rozhodnutím, môže takúto cenu zverejniť v referenčnej ponuke odkazom na platné cenové rozhodnutie,
 - II. zverejniť akýkoľvek návrh na zmenu referenčnej ponuky na prepojenie, ktorý bude mať vplyv na podniky definované v § 4 ods. 8 zákona o elektronických komunikáciách najneskôr 45 dní pred zamýšľanou zmenou na svojej verejne dostupnej internetovej stránke a predložiť ju úradu. Ak zmena referenčnej ponuky vyplýva z cenového rozhodnutia úradu, je významný podnik povinný zverejniť zmenenú referenčnú ponuku najneskôr v deň účinnosti predmetného rozhodnutia.
- b) povinnosť nediskriminácie prístupu podľa § 19 ods. 1 a ods. 2 zákona o elektronických komunikáciách. Na základe povinnosti nediskriminácie je spoločnosť Slovak Telekom, a.s. povinná uplatňovať pri poskytovaní služby ukončovania volania vo svojej verejnej telefónnej sieti poskytovanej na pevnom mieste pripojenia voči iným podnikom porovnateľné podmienky za porovnateľných okolností a poskytovať informácie a služby iným podnikom za rovnakých podmienok a s rovnakou kvalitou, ako keby ich využívala pre vlastnú potrebu, alebo ich poskytovala podniku v postavení ovládanej osoby alebo podniku, v ktorom má právo spolurozhodovať,
- c) povinnosť viesť oddelenú evidenciu podľa § 20 ods. 1 zákona o elektronických komunikáciách. Spoločnosť Slovak Telekom, a.s. je povinná viesť oddelenú evidenciu tak, aby táto poskytla úradu objektívne a prehľadné informácie o štruktúre a výške nákladov, výnosov a vloženého kapitálu, ktoré súvisia s poskytovaním služby ukončovania volania vo verejnej telefónnej sieti na pevnom mieste pripojenia spoločnosti Slovak Telekom, a.s. Náklady, výnosy a objem vloženého kapitálu na službu ukončovania volania v jej sieti musia vychádzať z účtovnej závierky spoločnosti Slovak Telekom, a.s. overenej audítorom. Pri alokácii nákladov na službu ukončovania volania sa vychádza z princípu nákladovej príčinnosti, to znamená, že do nákladov na konkrétnu službu sa započítajú iba tie náklady, ktoré vznikli v súvislosti s poskytovaním tejto služby. Náklady teda budú priradené metódou ABC (activity based costing). Informácie o nákladoch, výnosoch a vloženom kapitále týkajúce sa daného účtovného obdobia, spolu s podrobným popisom alokácie nákladov, vrátane použitých alokačných metód a postupov, spolu s podrobnou špecifikáciou priamych nákladov (náklady, ktoré je možné priamo priradiť na službu ukončovania volania), nepriamych nákladov súvisiacich so službou ukončovania volania (náklady vzťahujúce sa na činnosti, ktoré súvisia so službou ukončovania volania) a ostatných spoločných resp. režijných nákladov

(náklady, ktoré nie je možné alokovať na službu ukončovania volania, avšak sú z hľadiska fungovania podniku nevyhnutné), je spoločnosť Slovak Telekom, a.s. povinná podľa § 20 ods. 2 zákona o elektronických komunikáciách predložiť úradu vždy najneskôr do 30.06. nasledujúceho kalendárneho roka,

- d) povinnosť včas a za primeraných a objektívnych podmienok splniť odôvodnenú a opodstatnenú žiadosť o používanie určitých prvkov siete a pridružených prostriedkov a o prepojenie sietí podľa § 21 zákona o elektronických komunikáciách. Spoločnosť Slovak Telekom, a.s. je povinná:
- I. viesť rokovania v dobrej viere s inými podnikmi žiadajúcimi o prepojenie siete so spoločnosťou Slovak Telekom, a.s. v pevnom umiestnení,
 - II. umožniť spoločné používanie infraštruktúry, vrátane stavieb, priestorov a častí vedení,
 - III. prepojiť siete alebo sieťové prostriedky,
- e) povinnosť nákladovej orientácie cien za ukončovanie volania vo verejnej telefónnej sieti v pevnom umiestnení spoločnosti Slovak Telekom, a.s. podľa § 22 ods. 1 zákona o elektronických komunikáciách. Spoločnosť Slovak Telekom, a.s. je povinná stanoviť cenu za veľkoobchodnú službu ukončovania volania vo svojej verejnej telefónnej sieti v pevnom mieste pripojenia podľa rozhodnutia úradu zo dňa 6. septembra 2010, ktorým sa určuje metóda kalkulácie cien za službu ukončovania volania vo verejnej telefónnej sieti v pevnom mieste pripojenia v sieti významného podniku. Citované rozhodnutie bolo uverejnené vo Vestníku úradu č. 6 zo dňa 27.09.2010.

Týmto rozhodnutím sa rušia rozhodnutia úradu č. 181/14/2005 zo dňa 24.02.2005, č. 62/01/2005 zo dňa 14.06.2005, č. 608/14/2005 zo dňa 9.08.2005 a , č. 113/01/2005 zo dňa 20.12.2005 v celom rozsahu ku dňu nadobudnutia právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Odôvodnenie:

Na základe prvého kola analýzy predmetného trhu úrad dospel k záveru, že jediným podnikom pôsobiacim na veľkoobchodnom trhu č. 2 bola spoločnosť Slovak Telekom, a.s., ktorá vlastnila a prevádzkovala historicky vybudovanú pevnú verejnú telefónnu sieť. Do ukončenia analýzy v prvom kole nedošlo k prepojeniu sietí medzi spoločnosťou Slovak Telekom, a.s. a iným podnikom, preto úrad konštatoval, že okrem spoločnosti Slovak Telekom, a.s. žiadny iný podnik disponujúci oprávnením na poskytovanie služieb v pevnej verejnej telefónnej sieti na relevantnom veľkoobchodnom trhu nepôsobil. Niektoré podniky mali vybudovanú vlastnú verejnú telefónnu sieť, ale nemohli plnohodnotne poskytovať verejnú telefónnu službu koncovým užívateľom, pretože nemali uzatvorenú zmluvu o prepojení s jediným poskytovateľom pevnej verejnej telefónnej siete, spoločnosťou Slovak Telekom, a.s. (len s dvomi mobilnými podnikmi, ktoré v tom čase pôsobili na trhu verejných mobilných sietí). V rámci analýzy úrad zistil, že žiaden podnik (okrem spoločnosti Slovak Telekom, a.s.) ani nepridelil čísla svojim užívateľom a žiaden iný podnik neposkytoval v sledovanom období službu ukončovania volaní v pevnej sieti. Na základe záverov analýzy prvého kola bola spoločnosť Slovak Telekom, a.s. určená podľa § 16 ods. 3 zákona o elektronických

komunikáciách rozhodnutiami č. 181/14/2005 zo dňa 24.02.2005 a č. 62/01/2005 zo dňa 14.06.2005 za významný podnik na veľkoobchodnom trhu ukončovania volania v jednotlivých verejných telefónnych sieťach v pevnom umiestnení a zároveň jej boli uložené povinnosti podľa § 18 zákona o elektronických komunikáciách - povinnosť transparentnosti prístupu, podľa § 19 ods. 1 a 2 zákona o elektronických komunikáciách - povinnosť nediskriminácie prístupu, podľa § 20 ods. 1 zákona o elektronických komunikáciách - povinnosť viesť oddelenú evidenciu a podľa § 21 zákona o elektronických komunikáciách - povinnosť včas a za primeraných a objektívnych podmienok splniť odôvodnenú a opodstatnenú žiadosť o používanie určitých prvkov siete a pridružených prostriedkov a o prepojenie sietí. Dodatočne rozhodnutím č. 608/14/2005 z 09.08.2005 a po odvolaní druhostupňovým rozhodnutím č. 113/01/2005 z 20.12.2005 bola spoločnosti Slovak Telekom, a.s. uložená povinnosť nákladovej orientácie a cenovej regulácie podľa § 22 ods. 1 zákona o elektronických komunikáciách.

V druhej polovici roku 2008 úrad písomne oznámil spoločnosti Slovak Telekom, a.s. a následne ostatným podnikom poskytujúcim služby vo verejnej telefónnej sieti, že začína analyzovať veľkoobchodný trh č. 2.

Úrad určil zoznam relevantných trhov v Slovenskej republike rozhodnutím zo dňa 28. januára 2004 v znení neskorších rozhodnutí. Veľkoobchodný relevantný trh č. 2 je definovaný ako trh služby ukončovania volania v jednotlivých verejných telefónnych sieťach v pevnom umiestnení, ktorá spočíva v prenose volania smerovaného ku koncovému užívateľovi verejnej telefónnej služby na pevnom mieste pripojenia z bodu prepojenia medzi dvoma pevnými sieťami, alebo medzi mobilnou sieťou a pevnou sieťou do koncového bodu pevnej verejnej telefónnej siete určeného špecifickou sieťovou adresou. Služba ukončovania volania poskytovaná na veľkoobchodnej úrovni zahŕňa všetky ukončované volania na čísla v jednotlivých verejných telefónnych sieťach s vylúčením medzinárodnej a tranzitnej prevádzky a dátových služieb.

V zozname relevantných trhov v Slovenskej republike je relevantný trh z geografického hľadiska definovaný ako celé územie Slovenskej republiky. Úrad pre účely tejto analýzy veľkoobchodného trhu č. 2 pristúpil k užšej špecifikácii geografického vymedzenia. Veľkoobchodný relevantný trh ukončovania volania v jednotlivých verejných telefónnych sieťach na pevnom mieste je z geografického hľadiska totožný s geografickým rozsahom siete každého jednotlivého podniku poskytujúceho službu ukončovania volania vo verejnej telefónnej sieti v pevnom umiestnení na území Slovenskej republiky.

Úrad vykonal podrobnú analýzu vecného vymedzenia trhu z hľadiska zastupiteľnosti na strane dopytu a ponuky s cieľom, aby trhová definícia služieb zahŕňala služby, ktoré sú na danom relevantnom trhu zastupiteľné z hľadiska predovšetkým technických charakteristík, ceny a účelu použitia. Úrad tiež zohľadnil požiadavku aplikácie prístupu zameraného do budúcnosti (forward looking approach) a vychádzal zo súčasných a očakávaných trendov, ako aj predpokladaného vývoja trhu minimálne v strednodobom časovom horizonte.

Pri vecnom vymedzení trhu sa úrad podrobne zaoberal na jednej strane:

I./ zastupiteľnosťou služieb ukončovania volania v jednotlivých verejných telefónnych sieťach v pevnom umiestnení a na druhej strane

II./ zastupiteľnosťou služieb ukončovania volania v pevnom umiestnení na strane dopytu a ponuky.

1./ vzájomná zastupiteľnosť služieb ukončovania volania v jednotlivých verejných telefónnych sieťach v pevnom umiestnení

Podľa definície veľkoobchodného trhu č. 2 je relevantný trh v reálnej projekcii (to znamená pri reálnom poskytovaní služby) viazaný na existenciu konkrétnej verejnej telefónnej siete (je to služba, ktorá spočíva v prenose volania smerovaného ku koncovému užívateľovi verejnej telefónnej služby na pevnom mieste pripojenia z bodu prepojenia medzi dvoma pevnými sieťami alebo medzi mobilnou a pevnou sieťou **do koncového bodu** pevnej verejnej telefónnej siete **určeného špecifickou sieťovou adresou**). Potom plnenie na agregovanom trhu všetkých sietí nemožno považovať za homogénny produkt, keďže je vzájomne nezastupiteľné. Vzájomná zastupiteľnosť produktov (a v tomto prípade služieb) je základnou podmienkou tovarového relevantného trhu. Podľa všeobecnej definície zákona o ochrane hospodárskej súťaže je „relevantný trh priestorový a časový súbeh ponuky a dopytu takých tovarov, ktoré sú na uspokojenie určitých potrieb z hľadiska užívateľa zhodné alebo vzájomne zastupiteľné“. Ukončovanie volania v jednej sieti nie je zastupiteľné s ukončovaním volania v inej sieti. Ide o rozdielne služby, pretože napr. dve alebo tri služby spolu nesúťažajú na jednom reálnom trhu. Vzhľadom na fakt, že plnenia spočívajúce v ukončovaní volaní v jednotlivých sieťach nie sú vzájomne zastupiteľné, je potrebné v reálnej projekcii veľkoobchodného trhu č. 2 na území Slovenskej republiky v súčasnosti vidieť desať samostatných trhov, resp. samostatných podtrhov. Ide tu o vzťah legálnej definície a skutočnosti, na ktorú možno túto definíciu aplikovať. Definícia veľkoobchodného trhu č. 2 obsahuje pojmové znaky relevantného trhu vo všeobecnej, a teda abstraktnej rovine a ak nejaká skutočnosť (v tomto prípade napr. trh ukončovania volania v sieti spoločnosti jedného alternatívneho operátora) napĺňa tieto pojmové znaky (teda ide o službu, ktorá spočíva v prenose volania smerovaného ku koncovému užívateľovi verejnej telefónnej služby na pevnom mieste pripojenia z bodu prepojenia medzi dvoma pevnými sieťami alebo medzi mobilnou a pevnou sieťou do koncového bodu pevnej verejnej telefónnej siete určeného špecifickou sieťovou adresou), môžeme takúto skutočnosť označiť za relevantný trh podľa danej definície.

V praxi sa tak môže vyskytnúť aj viacero skutočností, ktoré napĺňajú pojmové znaky definície, a preto môže nastať situácia, že existuje viacero relevantných trhov, resp. podtrhov (trh ukončovania volania v sieti spoločnosti AB, trh ukončovania volania v sieti spoločnosti XY) napriek tomu, že existuje len jediná legálna definícia veľkoobchodného trhu č. 2.

Pri veľkoobchodnej službe ukončovania volania v sieti je dovolateľnosť konkrétneho koncového bodu konkrétnej siete obsahom samotného poskytnutia tejto služby, pretože dovolateľnosť, napríklad na bytového zákazníka pripojeného v jednej sieti, nemožno nahradiť dovolateľnosťou na iného bytového zákazníka pripojeného v inej sieti. Ukončovanie volania do siete s koncovým bodom koncového účastníka je nezastupiteľné.

Pri poskytovaní predmetnej služby **je** vždy príslušné **volanie ukončované v konkrétnom koncovom bode** určenom špecifickou sieťovou adresou **v konkrétnej** verejnej telefónnej **sieti** a **nie je ho možné** z pohľadu zastupiteľnosti **ukončiť v inom koncovom bode siete, v inej sieti**, na inej špecifickej sieťovej adrese. Vzhľadom k tomu, že pre každého z poskytovateľov verejnej telefónnej služby je nevyhnutné zabezpečiť dovolateľnosť svojich koncových účastníkov, neexistuje ani zastupiteľnosť medzi ukončovaním volaní v sieťach rôznych podnikov. Službu ukončovania volania v jednotlivých verejnej telefónnej sieti v pevnom mieste môže poskytovať výhradne ten podnik, v sieti ktorého je pripojený volaný účastník. Každý podnik, ktorý je

prevádzkovateľom verejnej telefónnej siete v pevnom umiestnení, má pripojených vlastných koncových účastníkov, ktorí sú identifikovaní geografickými číslami a pre zabezpečenie dovolateľnosti na čísla vlastných účastníkov siete poskytuje iným podnikom ukončovanie hlasového volania vo svojej vlastnej sieti. V každom z týchto reálnych trhov má každý podnik monopolné postavenie a teda významný vplyv, rozdielna je však veľkosť jednotlivých reálnych relevantných trhov, ktorá je v potenciálnej rovine daná počtom koncových užívateľov podniku a vo faktickej rovine počtom ukončovaných minút v danej sieti. Opäť je potrebné vychádzať z definície trhu. Pri ukončovaní volania ide o službu, ktorá má byť smerovaná do koncového bodu určeného špecifickou sieťovou adresou vo verejnej telefónnej sieti v pevnom umiestnení. Podľa zákona o elektronických komunikáciách koncový bod siete je fyzickým bodom, v ktorom sa účastníkovi poskytuje pripojenie k verejnej telefónnej sieti a v prípade sietí zahŕňajúcich spájanie alebo smerovanie je tento bod určený špecifickou sieťovou adresou, ktorá sa môže vzťahovať na telefónne číslo účastníka a jeho technické špecifikácie. Koncový bod je teda podľa uvedeného nevyhnutne spojený s prítomnosťou účastníka. Existencia koncového bodu siete (ktorý je v praxi reprezentovaný koncovým účastníkom) je teda nevyhnutnou podmienkou realizácie služby ukončovania volania a predstavuje tak podklad pre samotné plnenie. V tejto rovine môžeme hovoriť o potenciálnej veľkosti trhu, nakoľko počet koncových bodov (účastníkov) vytvára potenciálne väčší priestor pre ukončovanie volania v danej sieti. Veľkosť relevantného trhu vo faktickej rovine možno vyjadriť súhrnom plnení spočívajúcich v ukončovaní volania podľa definície veľkoobchodného trhu č. 2.

II./ *zastupiteľnosť služieb ukončovania volania v pevnom umiestnení na strane dopytu a ponuky*

Úrad zisťoval aj zastupiteľnosť verejnej telefónnej služby prostredníctvom pevnej verejnej telefónnej siete v pevnom umiestnení na základe dopytovej a ponukovej substitúcie.

Všeobecne dopyt predstavuje množstvo tovarov, výrobkov resp. služieb, ktoré sú spotrebiteľia ochotní a schopní zakúpiť pri všetkých možných existujúcich cenách počas určitého obdobia. Dopyt najviac ovplyvňuje cena služby, cena existujúcich substitútov, kúpyschopnosť obyvateľov, počet domácností, preferencie spotrebiteľov a ostatné faktory ako spotrebiteľské zvyklosti, tradície. V každom čase však platí zákon dopytu, podľa ktorého všeobecne pri raste ceny požadované množstvo výrobkov resp. služieb klesá a naopak, pri poklese ceny požadované množstvo výrobkov resp. služieb rastie.

Všeobecne ponuka predstavuje množstvo tovarov, výrobkov resp. služieb, ktoré sú podniky ochotné vyrábať a predávať pri všetkých možných cenách počas určitého obdobia. Ponuku najviac ovplyvňujú cena služby, cena výrobných faktorov, rozdiel medzi výnosmi a nákladmi, ceny alternatívnych výrobkov resp. služieb, organizácia trhu, zmeny podmienok pri výrobe výrobku resp. pri zmene poskytovania služby. V každom čase však platí zákon ponuky, podľa ktorého pri raste ceny požadované množstvo výrobkov resp. služieb stúpa a naopak, pokles ceny vyvolá pokles ponuky.

Pri hľadaní zastupiteľnosti výrobkov resp. služieb sú podstatné reakcie konečných spotrebiteľov, ale zohľadňujú sa aj niektoré charakteristiky na strane ponuky, napr. do akej miery je možné očakávať, že výrobcovia tovarov, resp. poskytovatelia služieb zareagujú na možné zvýšenie cien a sú schopní urobiť potrebné modifikácie a prejsť na výrobu iného produktu, resp. zmeniť ponuku svojich výrobkov, resp. služieb. Ponuková zastupiteľnosť je

schopnosť zo strany výrobcov tovarov resp. poskytovateľov služieb prejsť na výrobu daného produktu, resp. zmeniť ponuku svojich služieb. Využíva sa podobný princíp ako pri dopytovej zastupiteľnosti. Analyzuje sa, či poskytovatelia služieb môžu preorientovať svoju ponuku na dotknuté služby a predávať ich v krátkom časovom horizonte bez toho, aby došlo k navrhnutiu nákladov alebo podstatnému zvýšeniu rizika, ako reakcia na nízke, alebo permanentné zmeny cien. Ak sú splnené tieto podmienky, potom dodatočná kapacita má ten efekt, že vytvára tlak na konkurenčné správanie sledovaného poskytovateľa služieb. Elasticita ponuky vyjadruje vzťah medzi zmenou ceny a ňou vyvolanou zmenou objemu ponuky a vyjadruje reakciu predávajúcich (poskytovateľov služieb) na zmeny cien.

Pri posudzovaní zastupiteľnosti služieb ukončovania volania na strane ponuky úrad skúmal, prostredníctvom akých sietí sa realizuje ukončovanie volania na pevnom mieste.

Pri posudzovaní zastupiteľnosti služieb ukončovania volania na strane dopytu úrad skúmal, aké má koncový užívateľ možnosti pri uskutočnení hovoru s ďalším ľubovoľným koncovým užívateľom v požadovanej technickej kvalite a za cenovo prijateľných podmienok.

Podľa princípu technologickej neutrality je možné pre poskytovanie verejnej telefónnej služby využívať okrem klasickej telefónnej siete tvorenej metalickými účastníckymi vedeniami aj optickú sieť, televízne káblové rozvody i bezdrôtové siete, napr. FWA a WiFi.

Služba ukončovania volania vo verejnej telefónnej sieti v pevnom mieste môže byť teda poskytovaná prostredníctvom pevných sietí – klasické PSTN siete a prostredníctvom dátových sietí – VoIP, ale len vtedy, ak je obojsmerný prenos hlasu zabezpečený v reálnom čase, je zabezpečený bezplatný a nepretržitý prístup k tiesňovým volaniam, nie je obmedzený výber spojenia z jedného prepojovacieho bodu v sieti k iným prepojovacím bodom v domácej alebo zahraničnej elektronickej sieti pomocou koncového zariadenia a sú dodržané všetky ustanovenia zákona o elektronických komunikáciách pre poskytovanie verejnej telefónnej služby, čiže takéto volanie má charakter verejnej telefónnej služby.

Podnikmi poskytujúcimi službu ukončovania volania vo verejnej telefónnej sieti v pevnom umiestnení môžu byť len podniky, ktoré poskytujú také hlasové služby v pevnom umiestnení, ktoré spĺňajú charakteristiky verejnej telefónnej služby, čiže v prípade poskytovania hlasových služieb prostredníctvom IP protokolu na geografických číslach (pri štandarde verejnej telefónnej služby) poskytovateľ kontroluje kvalitu služieb (QoS) poskytovaných cez IP sieť a umožňuje miestne, medzimestské a medzinárodné volania do pevných i mobilných sietí, teda poskytuje prístup do PSTN siete, čiže služba VoIP je manažovateľná s riadenou kvalitou a musí zabezpečiť podľa § 48 zákona o elektronických komunikáciách každému užívateľovi, ktorý o to požiada, ponechať si svoje telefónne číslo nezávisle od podniku poskytujúceho službu. V nadväznosti na uvedené úrad konštatuje, že služby ako napr. Skype, SIP, ICQ, MSN, Yahoo a pod. neboli predmetom analýzy.

Služba ukončovania volania môže byť poskytovaná aj prostredníctvom mobilných sietí, ale len v takom prípade, ak je koncovému užívateľovi poskytovateľom služby technickým alebo technologickým riešením koncového bodu alebo prístupovej siete zrušená alebo obmedzená mobilita služieb, čiže sa nejedná o verejnú mobilnú telefónnu službu.

Spoločnosť Orange Slovensko, a.s. poskytuje bytovým a nebytovým zákazníkom verejnú telefónnu službu na pevnom mieste pripojenia na geografických číslach určených pre služby v pevnom umiestnení za rovnakých podmienok aj prostredníctvom verejnej mobilnej telefónnej siete (Domácia linka a Firemná linka) aj prostredníctvom optickej siete FTTH (FiberTel), pričom možnosť poskytnúť službu na konkrétnom mieste pripojenia je pochopiteľne závislá od pokrytia územia sieťami FTTH a GSM/UMTS. Pre koncových účastníkov ponúka (pri využití služby prenositeľnosti čísla) výhody, na ktoré sú užívatelia pevných liniek zvyknutí.

Úrad zisťoval, či pri poskytovaní tejto služby je koncovému užívateľovi poskytovateľom služby, spoločnosťou Orange Slovensko, a.s., zrušená alebo obmedzená mobilita služieb. Úrad skúmal, či možno službu Domácia linka a Firemná linka poskytovanú prostredníctvom GSM/UMTS siete považovať za verejnú telefónnu službu v pevnom mieste pripojenia.

O službe Domácia linka a Firemná linka úrad zistil nasledovné skutočnosti:

- technologicky ide o fakturované služby s aktívnou SIM kartou;
- tieto služby sú poskytované na základe Všeobecných podmienok spoločnosti Orange Slovensko, a.s. na poskytovanie verejných elektronických komunikačných služieb cez pevné pripojenie;
- služba Domácia linka a Firemná linka je zmluvne viazaná na konkrétne miesto pripojenia, ktoré musí užívateľ oznámiť spoločnosti Orange Slovensko, a.s. pri uzavretí zmluvy o pripojení;
- pri službe je rešpektovaný Číslovací plán a užívateľom sú pridelované účastnícke čísla len z tej primárnej oblasti, v ktorej sa zaviazali službu využívať;
- pri službe je poskytovaná obojsmerná prenositeľnosť geografického čísla;
- je zabezpečená lokalizácia účastníka pri volaní na číslo tiesňového volania 112;
- je znemožnený prístup k roamingu a účastník sa mimo definovanú oblasť (vytvorenú s využitím parametra GSM a UMTS siete LAC (Location Area Code) neprihlási do siete (s výnimkou tiesňového volania 112);
- za ukončovanie volania na číslo zákazníka využívajúceho takúto službu si spoločnosť Orange Slovensko, a.s. účtuje fixný terminačný poplatok.

Úrad ďalej zistil, že v súlade so Všeobecnými zmluvnými podmienkami sú služby Domácia linka a Firemná linka poskytované s obmedzením poskytovania služby na konkrétne fyzickú adresu a na základe takto určeného miesta poskytovania služby je účastníkovi pridelené geografické číslo z príslušnej primárnej oblasti, resp. je mu umožnené preniesť si do tejto primárnej oblasti spadajúce číslo. Účastník je povinný vopred požiadať o akúkoľvek zmenu takto určeného miesta poskytovania služby, ktorá je v prípade prechodu medzi rôznymi primárnymi oblasťami pochopiteľne podmienená aj zmenou telefónneho čísla.

Spoločnosť Orange Slovensko, a.s. upravila obmedzenie mobility zmluvnými dokumentmi, v ktorých sú zakotvené sankčné mechanizmy pri nedodržaní geografického obmedzenia poskytovania služby. Spoločnosť Orange Slovensko, a.s. implementovala aj systém kontroly dodržiavania zmluvnej podmienky využívať službu len na určenom mieste pripojenia. Spoločnosť Orange Slovensko, a.s. je oprávnená pri zistení využívania služby mimo Odbernej jednotky poskytovanú verejnú telefónnu službu prerušiť alebo obmedziť a pri opakovanom porušení od uzavretej zmluvy o pripojení odstúpiť. Spoločnosť Orange Slovensko, a.s. úradu preukázala, že tieto sankčné mechanizmy aj v praxi uplatňuje.

Pokiaľ ide o technické obmedzenie mobility, úrad zistil, že spoločnosť Orange Slovensko, a.s. používa pri poskytovaní služieb Domáca linka/Firemná linka od 6. apríla 2010 technické riešenie, ktoré fyzicky obmedzuje mobilitu koncového užívateľa podľa miesta pripojenia k verejnej telefónnej službe s využitím zoskupovania základňových staníc mobilnej siete do oblastí označených Location Area Code (LAC). LAC je menší ako primárna oblasť a zoskupenie viacerých LAC aproximuje geograficky územie primárnej oblasti, aj keď nie je s primárnou oblasťou totožné. Oblasť LAC je prezentovaná prepojením oblastí niekoľkých Base Transceiver Station (BTS) a NodeB s veľkosťou desiatok km². Účastník sa vzhľadom na regionálne obmedzenie môže pohybovať iba v pokrytí definovanom vybranými oblasťami LAC. Napr. v meste Bratislava (primárna oblasť 02) je zriadených 6 LAC. Dosah koncového zariadenia je tak v praxi merateľný v jednotkách až desiatkach km od fyzickej adresy.

Na základe vyššie uvedených zistení úrad dospel k záveru, že služba ukončovania volania poskytovaná prostredníctvom Domácej linky a Firemnej linky pri dodržiavaní zmluvných a technických obmedzení je z hľadiska ponuky zastupiteľná k službe ukončovania volania vo verejnej telefónnej sieti v pevnom umiestnení.

Úrad sa zaoberal aj substitúciou služby Domáca linka a Firemná linka z hľadiska dopytu, to znamená, či je možné túto službu považovať za zastupiteľnú aj z pohľadu koncového užívateľa, zákazníka tejto služby. Ako je uvedené v úvode tejto časti analýzy, všeobecne dopyt tvorí množstvo výrobkov resp. služieb, ktoré sú spotrebiteľia schopní a ochotní kúpiť pri existujúcich ponúkaných cenách za substitúty ponúkané na trhu, t.j. výrobky resp. služby v priebehu určitého obdobia. Pre dopyt je najcitlivejším komponentom cena týchto na trhu ponúkaných výrobkov resp. služieb, avšak dopyt ovplyvňuje aj celkový počet domácností, spotrebiteľské zvyklosti, tradície, preferencie spotrebiteľov a rôzne iné faktory.

Službu Domáca linka a Firemná linka začala poskytovať spoločnosť Orange Slovensko, a.s. od 1. júla 2009 a začiatkom apríla 2010 zahájila veľkú reklamnú kampaň na získanie nových zákazníkov tak, aby zmenila práve spotrebiteľské zvyklosti koncových užívateľov. Spoločnosť novým zákazníkom garantuje:

- podobný komfort ako s pevnou linkou od spoločnosti Slovak Telekom, a.s. ale o polovicu nižší mesačný poplatok,
- rovnaké telefónne číslo v pevnej verejnej telefónnej sieti,
- platbu len za to, čo zákazník pretelefonuje, to znamená sekundová tarifikácia od prvej sekundy volania,
- nerozlišuje pri tarifikácii cenu miestnych a medzimestských volaní,
- ako bonus moderný telefón.

Úrad sa pri substitúcii na strane dopytu zameril na cenový aspekt dopytu, t.j., či zákazník spoločnosti Slovak Telekom, a.s. pri zmene poskytovateľa a prechode k spoločnosti Orange Slovensko, a.s. ušetrí na mesačných poplatkoch, či je pre neho mesačné zníženie poplatkov zaujímavé a je ochotný zmeniť poskytovateľa hlasovej služby pevnej verejnej telefónnej siete. Úrad porovnal mesačné poplatky jednotlivých volacích programov pre bytových zákazníkov spoločnosti Slovak Telekom, a.s. a zistil, že spoločnosť Orange Slovensko, a.s. ponúka polovičné mesačné poplatky za každý jednotlivý program. Garancia rovnakého telefónneho čísla znamená, že pôvodné geografické číslo zákazníka bude najneskôr do 5 dní prenesené k spoločnosti Orange Slovensko, a.s. a za prenos čísla tento zákazník zaplatí poplatok (v

súčasnosti je poplatok vo výške 4,76 €). Spoločnosť súčasne ponúka dva typy telefónov pre zákazníkov a to buď bezdrôtový s možnosťou uloženia do nabíjacej stanice (za 19 €), alebo ak má zákazník záujem o klasický stolový telefón s veľkými tlačidlami a klasickým slúchadlom, aby mal pocit, že jeho telefonovanie je rovnako komfortné a úplne totožné, za tento zaplatí 66 €. Rovnako spoločnosť Orange Slovensko, a.s. ponúka polovičné mesačné poplatky jednotlivých volacích programov pre nebytových zákazníkov s rovnakými podmienkami, ako pre bytových zákazníkov. Rovnaké volacie programy FiberTel za úplne rovnakých podmienok, t.j. aj za polovičné mesačné poplatky ponúka mobilný operátor prostredníctvom optickej siete (prostredníctvom FTTH).

Úrad zistil, že ku koncu apríla 2010 z celkového počtu koncových účastníkov využívajúcich službu Domáca linka a Firemná linka bolo 82 % bytových zákazníkov, pričom z tohto počtu bolo 48,1 % prenesených čísiel od iného fixného operátora. Záujem koncových účastníkov o službu Domáca linka a Firemná linka vzrástol hlavne po zahájení kampane od začiatku apríla 2010.

Na základe substitúcie na strane dopytu, t.j. z pohľadu zákazníka úrad dospel k záveru, že služba Domáca linka a Firemná linka spoločnosti Orange Slovensko, a.s. poskytovaná prostredníctvom GSM/UMTS siete je verejnou telefónnou službou v pevnom mieste pripojenia.

Na základe vyššie uvedenej analýzy zastupiteľnosti tak z hľadiska ponuky ako aj dopytu úrad dospel k celkovému záveru, že verejnú telefónnu službu poskytovanú mobilným operátorom prostredníctvom optickej a mobilnej siete na pevnom mieste pripojenia (pri dodržaní technických a technologických podmienok pre obmedzenie mobility koncového bodu) považuje za zastupiteľnú k verejnej telefónnej službe prostredníctvom pevnej verejnej telefónnej siete. Z uvedeného vyplýva, že služba ukončovania volania v GSM/UMTS sieti pri volaní na zákaznícke čísla služieb Domáca linka a Firemná linka patrí na veľkoobchodný trh ukončovania volania v sieti spoločnosti Orange Slovensko, a.s. tak isto, ako aj služba ukončovania volania prostredníctvom optickej siete pri volaní na zákaznícke čísla služby FiberTel.

Podľa § 3 zákona o ochrane hospodárskej súťaže je relevantný trh „priestorový a časový súbeh ponuky a dopytu takých tovarov, ktoré sú na uspokojenie určitých potrieb z hľadiska užívateľa vhodné alebo vzájomne zastupiteľné“. Úrad sa pri vymedzení trhu z vecného hľadiska zaoberal aj možnosťou substitúcie na strane ponuky a na strane dopytu a došiel k záveru, že hlasovú službu, ktorá je poskytovaná prostredníctvom siete Internet a nemá vlastnosti verejnej telefónnej služby nie je možné považovať za zastupiteľnú vzhľadom k tomu, že internetoví poskytovatelia pri poskytovaní hlasových služieb prostredníctvom siete Internet nemajú také práva a povinnosti ako poskytovatelia verejnej telefónnej služby a teda takéto volania nemajú tie isté vlastnosti ako má verejná telefónna služba.

Podmienkou pôsobenia na predmetnom trhu je, že poloha koncového bodu sa nemení a je definovaná konkrétnym geografickým číslom.

Pri vecnom vymedzení veľkoobchodného trhu č. 2 úrad dospel k záveru, že z **hľadiska I./ ukončovania volania v konkrétnom koncovom** bode určenom špecifickou sieťovou adresou (geografickým číslom) **nie je možné volanie ukončiť v inom koncovom bode siete, v inej sieti s inou špecifickou sieťovou adresou**, ale len v tomto konkrétnom koncovom bode konkrétnej verejnej telefónnej siete **a túto službu môže poskytovať len ten podnik, v sieti ktorého je pripojený koncový užívateľ**;

II./ *fyzikálnych a technických charakteristík, ako aj z hľadiska ceny existuje* k verejnej telefónnej službe prostredníctvom pevnej verejnej telefónnej siete *zastupiteľná služba* a to verejná telefónna služba *poskytovaná prostredníctvom verejnej mobilnej telefónnej siete, ak je koncovému užívateľovi* poskytovateľom služby technickým alebo technologickým riešením koncového bodu alebo prístupovej siete *zrušená alebo obmedzená mobilita služieb*, čiže sa nejedná o verejnú mobilnú telefónnu službu.

Podľa § 16 ods. 1 až 3 zákona o elektronických komunikáciách bolo cieľom opakovanej analýzy zistiť, či na veľkoobchodnom trhu č. 2 je efektívna súťaž, či nápravné opatrenia podľa osobitných predpisov sú dostatočné na jej zabezpečenie a či pôsobí na veľkoobchodnom trhu č. 2 taký podnik, ktorý sám alebo spoločne s inými podnikmi má na predmetnom trhu také postavenie, že nie je vystavený efektívnej súťaži a ekonomický vplyv mu v podstatnom rozsahu dovoľuje správať sa nezávisle od konkurentov a užívateľov (ďalej len „významný podnik“).

Predmetom opakovanej analýzy veľkoobchodného trhu č. 2 bolo:

1. identifikovanie podnikov, ktoré pôsobia na veľkoobchodnom trhu č. 2,
2. posúdenie, či na veľkoobchodnom trhu č. 2 existuje významný podnik, ktorý podľa § 16 ods. 3 zákona o elektronických komunikáciách sám alebo spoločne s inými podnikmi má na tomto trhu také postavenie, že nie je vystavený efektívnej súťaži a ekonomický vplyv mu v podstatnom rozsahu dovoľuje správať sa nezávisle od konkurentov a užívateľov,
3. na základe zistení navrhnúť uloženie povinností podľa zákona o elektronických komunikáciách.

Úrad pri posudzovaní, či má nejaký podnik na určitom trhu významný vplyv, vyhodnocuje kritériá týkajúce sa príslušného analyzovaného relevantného trhu podľa § 16 ods. 4 zákona o elektronických komunikáciách. Všetky závery a vyhodnotenia, ku ktorým úrad dospel, boli vykonané na základe podkladov a informácií získaných od oslovených spoločností: Slovak Telekom, a.s., Amtel Slovensko, s.r.o., Antik Telecom, s.r.o., Dial Telecom, a.s., eTel Slovensko, s.r.o., Energotel, a.s., GTS Slovakia, a.s., Slovanet, a.s., Swan, a.s., Železnice SR – Železničné telekomunikácie Bratislava, o.z. (ďalej len „ŽSR–ŽT, o.z.“), BHTel, s.r.o., Micronet, a.s., UPC Broadband Slovakia, s.r.o., Trnavatel, s.r.o., Orange Slovensko, a.s., ACS, s.r.o., WiMAX Telecom Slovakia, s.r.o., Minet Slovakia, s.r.o., Primanet, s.r.o., Vision Media, s.r.o., ale aj z vlastného prieskumu a verejne dostupných zdrojov.

Úrad na základe výsledkov analýzy dospel k záveru, že na veľkoobchodnom trhu č. 2 nie je efektívna súťaž a spoločnosť Slovak Telekom, a.s. má na veľkoobchodnom trhu služby ukončovania volania vo svojej verejnej telefónnej sieti v pevnom umiestnení významný vplyv a také postavenie, že nie je vystavená efektívnej súťaži a ekonomický vplyv jej v podstatnom rozsahu dovoľuje správať sa nezávisle od konkurentov a užívateľov.

Podkladom pre toto rozhodnutie je opakovaná analýza veľkoobchodného trhu č. 2, ktorú úrad vypracoval na základe vyhodnotenia nasledujúcich kritérií podľa § 16 ods. 4 zákona o elektronických komunikáciách:

Kritérium § 16 ods. 4 písm. a) zákona o elektronických komunikáciách - veľkosť podniku vo vzťahu k relevantnému trhu, ako aj zmeny jeho relatívnej podielovej pozície v časovom priebehu

Veľkoobchodný trh č. 2 je definovaný ako veľkoobchodná služba ukončovania volania vo verejnej telefónnej sieti v pevnom umiestnení. Ukončovať hlasové volanie môže len ten podnik, v ktorého sieti sa volané číslo nachádza. Každý podnik - poskytovateľ takýchto služieb na relevantnom trhu ukončovania volania v jednotlivých verejných telefónnych sieťach poskytovaných v pevnom mieste má 100 % trhovú podiel vo svojej vlastnej (jednotlivej) verejnej telefónnej sieti. Službu ukončovania volania v jednotlivých verejných telefónnych sieťach v pevnom mieste môže poskytovať výhradne len ten podnik, do siete ktorého je pripojený volaný účastník. Ukončovanie volania je jedným zo vstupov nevyhnutne potrebných pre poskytovanie služieb maloobchodných volaní. Podniky vlastniace alebo prevádzkujúce siete na poskytovanie telefónnych služieb sa môžu vzájomne prepojiť, a to aj v niekoľkých prepojujúcich bodoch, čo je nevyhnutnou podmienkou pre ukončovanie volaní prichádzajúcich zo siete iného podniku.

Každý trh pre ukončovanie volaní v jednotlivej pevnej verejnej telefónnej sieti je monopolným trhom bez tendencie smerovania k efektívnej súťaži, t.z. že ani jeden podnik nemôže a ani nikdy nebude môcť ukončovať volania v inej sieti ako vo svojej vlastnej sieti bez prepojenia so sieťou alebo viacerými sieťami iných podnikov.

Podľa definície predmetného trhu služieb zahrnutých do tohto trhu a v súlade s dokumentáciou o zmenách pri poskytovaní služieb vo verejnej telefónnej sieti úrad konštatuje, že v analyzovanom období a do konca roku 2009 pôsobili na veľkoobchodnom trhu č. 2 okrem spoločnosti Slovak Telekom, a.s. aj všetky ostatné podniky, ktoré mali uzatvorené zmluvy o prepojení verejných telefónnych sietí.

Každý poskytovateľ služieb ukončovania volania má 100 % trhovú podiel vo svojej vlastnej sieti. K 31.12.2009 mali 100 % podiel na veľkoobchodnom trhu ukončovania volania vo svojej vlastnej sieti tieto spoločnosti: Slovak Telekom, a.s., Dial Telecom, a.s., Antik Telecom, s.r.o., GTS Slovakia, a.s., Orange Slovensko, a.s., Slovanet, a.s., Swan, a.s., ŽSR-ŽT, o.z., Trnavatel, s.r.o. a UPC Broadband Slovakia, s.r.o.

V porovnaní s predchádzajúcim analyzovaným obdobím úrad dospel k záveru, že na veľkoobchodnom trhu č. 2 pôsobia spoločnosti Slovak Telekom, a.s., Dial Telecom, a.s., GTS Slovakia, a.s., Swan, a.s., ŽSR-ŽT, o.z., UPC Broadband Slovakia, s.r.o., Slovanet, a.s., Antik Telecom, s.r.o., Orange Slovensko, a.s. a Trnavatel, s.r.o. Každá z uvedených spoločností je poskytovateľom služby na veľkoobchodnom relevantnom trhu ukončovania volania vo verejnej telefónnej sieti poskytovanej v pevnom mieste a má 100 % trhovú podiel vo svojej vlastnej (individuálnej) verejnej telefónnej sieti. Žiadne iné spoločnosti na predmetnom trhu nepôsobia.

Vzhľadom na fakt, že plnenia spočívajúce v ukončovaní volaní v jednotlivých sieťach nie sú vzájomne zastupiteľné, je potrebné v reálnej projekcii veľkoobchodného trhu č. 2 vidieť 10 samostatných trhov. Podľa definície veľkoobchodného trhu č. 2 je na území Slovenskej republiky v súčasnosti možné rozpoznať 10 reálne existujúcich trhov. Ide tu o vzťah legálnej definície a skutočnosti, na ktorú možno túto definíciu aplikovať.

Kritérium § 16 ods. 4 písm. b) zákona o elektronických komunikáciách - ovládanie unikátneho zariadenia, rozsah obmedzení vstupu na relevantný trh a z toho vyplývajúca miera efektívnej súťaže

Pri identifikácii reálnych relevantných trhov vyplývajúcich z existencie siete, jej výlučného vlastníctva podnikom a tiež významným vplyvom každého jednotlivého podniku pri ukončovaní volaní je možné každú konkrétnu verejnú telefónnu sieť v pevnom umiestnení chápať ako unikátnu sieť vo vzťahu k danému trhu. Z postavenia podniku ako výlučného vlastníka infraštruktúry potom vyplýva aj možnosť jej ovládania, konkrétne možnosť ukončovať volania, pričom ukončovanie volania je jedna z možných foriem realizácie vlastníckeho práva.

Pokiaľ ide o kritérium ovládanie unikátneho zariadenia úrad kvôli úplnosti uvádza, že pojem „ovládanie unikátneho zariadenia“ nebol presne preložený z SMP Guidelines (recitál 78) a transponovaný do zákona o elektronických komunikáciách. Úrad dodržiava pojem uvedený v ustanovení § 16 ods. 4 písm. b) zákona o elektronických komunikáciách. Podľa názoru úradu vlastníctvo unikátneho zariadenia a infraštruktúra, ktorá nie je ľahko duplikovateľná sú pojmy, ktoré sú si veľmi príbuzné.

V zákone č. 136/2001 Z.z. o ochrane hospodárskej súťaže v znení neskorších predpisov je unikátne zariadenie definované ako zariadenie, infraštruktúra alebo jej časť, miesto alebo právo, ktorých vybudovanie alebo nadobudnutie iným podnikateľom nie je objektívne možné a bez prístupu ku ktorému, alebo bez uplatnenia ktorého by došlo, alebo mohlo dôjsť k obmedzeniu súťaže na príslušnom relevantnom trhu.

Podľa § 4 ods. 10 zákona o elektronických komunikáciách je prepojenie osobitný druh prístupu medzi poskytovateľmi verejných sietí. Vzhľadom na poskytovanie verejnej telefónnej služby v pevnom umiestnení koncovým užívateľom a vzhľadom na existenciu desiatich reálnych trhov úrad považuje každú jednotlivú verejnú telefónnu sieť za unikátnu. Bez prepojenia do verejnej telefónnej siete by došlo k obmedzeniu súťaže.

Kritérium § 16 ods. 4 písm. c) zákona o elektronických komunikáciách - existencia technologicky podmienených výhod

Úrad pri opakovanej analýze dospel k názoru, že technologickými výhodami disponuje na veľkoobchodnom trhu č. 2 spoločnosť Slovak Telekom, a.s. Jej výhody sú dané vlastníctvom a prevádzkovaním celoplošnej pevnej verejnej telefónnej siete. Spoločnosť Slovak Telekom, a.s. s ohľadom na historický vývoj bola jediným podnikom zodpovedným za budovanie a prevádzkovanie pevnej verejnej telefónnej siete. Na trhu elektronických komunikácií pôsobí najdlhšie, z čoho vyplýva úroveň jej infraštruktúry a zariadení, ktorá sa prejavuje vysokou mierou pokrytia územia a obyvateľstva na celom území Slovenskej republiky.

Existujúca dlhodobou budovaná verejná telefónna sieť vo vlastníctve spoločnosti Slovak Telekom, a.s. predstavuje technologickú výhodu oproti ostatným podnikom, ktoré vstúpili na trh elektronických komunikácií neskôr a budovali si vlastné prístupové siete. Vlastníctvo účastníckych vedení v rozsahu takmer celého územia Slovenskej republiky umožňuje spoločnosti Slovak Telekom, a.s. prispôbiť sa pružnejšie a rýchlejšie požiadavke trhu, vyhovieť potrebám zákazníka a tak získať výhodu pred konkurenčnými podnikmi.

Od 1. júla 2009 začala spoločnosť Orange Slovensko, a.s poskytovať služby Domáca linka/Firemná linka, ktoré poskytuje prostredníctvom verejnej mobilnej telefónnej siete v pevnom mieste pripojenia, pričom technickým a technologickým riešením je obmedzená mobilita služieb. Za rovnakých podmienok poskytuje svojim koncovým užívateľom takú istú službu aj prostredníctvom optickej siete (samozrejme len v prípade, že má v tejto oblasti pokrytie optickou sieťou). Spoločnosť Orange Slovensko, a. s. má takmer celoslovenské pokrytie verejnou mobilnou telefónnou sieťou.

Z uvedeného vyplýva, že vzhľadom na pokrytie územia všetkých desať podnikov, ktoré poskytujú služby na veľkoobchodnom trhu č. 2 v pevnom umiestnení, výraznými technologickými výhodami na území Slovenska disponujú dve spoločnosti a to spoločnosť Slovak Telekom, a.s. a Orange Slovensko, a.s., pričom obidve spoločnosti majú takmer celoslovenské pokrytie.

Kritérium § 16 ods. 4 písm. d) zákona o elektronických komunikáciách - zodpovedajúca vyjednávací sila na strane dopytu

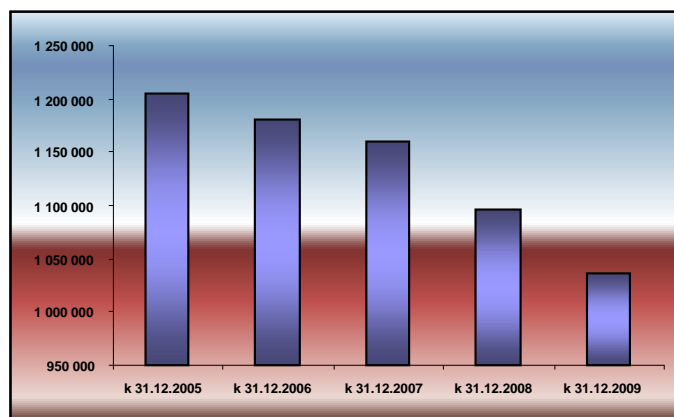
Podľa právoplatného rozhodnutia úradu č. 62/01/2005 zo dňa 14. júna 2005 bola spoločnosť Slovak Telekom, a.s. ako jediná určená za podnik s významným postavením a týmto rozhodnutím jej bola uložená aj povinnosť zverejniť referenčnú ponuku na prepojenie verejných telefónnych sietí a postupne do konca roka 2009 deväť spoločností – alternatívnych operátorov uzatvorilo so spoločnosťou Slovak Telekom, a.s. zmluvu o prepojení. Od 01.08.2005 začali reálne poskytovať služby na predmetnom veľkoobchodnom trhu: spoločnosť Dial Telecom, a.s., eTel Slovensko, s.r.o., GTS Slovakia, a.s., Swan, a.s. a ŽSR-ŽT, o.z. V prvej polovici 2006 pribudla spoločnosť UPC Broadband Slovakia, s.r.o. a Slovanet, a.s., v druhej polovici 2006 spoločnosť Antik Telecom, s.r.o. a Orange Slovensko, a.s. Spoločnosť Trnavatel, s.r.o. podpísala zmluvu v prvom polroku 2007. Postupne začali alternatívni operátori uzatvárať zmluvy o prepojení sietí aj navzájom medzi sebou a každý alternatívny operátor má okrem zmluvy so spoločnosťou Slovak Telekom, a.s. uzatvorenú minimálne jednu zmluvu s ďalším alternatívnym operátorom. Zmluvu o prepojení siete iba so spoločnosťou Slovak Telekom, a.s. má doteraz podpísanú len spoločnosť Trnavatel, s.r.o. a Antik Telecom, s.r.o. V prípade, ak siete dvoch alternatívnych operátorov nie sú priamo prepojené, alternatívni operátori využívajú tranzit cez sieť spoločnosti Slovak Telekom, a.s. alebo cez sieť iného alternatívneho operátora, ktorý je prepojený s cieľovým aj zdrojovým podnikom.

Pri vyhodnotení vyjednávacej sily podnikov na veľkoobchodnom trhu č. 2 úrad vychádzal z pozície jednotlivých podnikov, ktorá sa prejavuje na maloobchodnej úrovni, zisťoval potenciálnu veľkosť podnikov a tiež veľkosť trhu vo faktickej rovine. Úrad vykonal analýzu nasledovných ukazovateľov: počet pripojených účastníkov, celkový objem ukončovaných volaní a celkové výnosy z ukončených volaní. Úrad mal k dispozícii údaje o objeme ukončených volaní a výnosoch z týchto volaní od 2. polovice 2006. Celkový objem ukončených volaní je objem ukončených volaní v sieti jednotlivých podnikov na veľkoobchodnej úrovni. To znamená, že sú do nich zahrnuté len tie ukončované volania, ktoré prišli zo siete iných podnikov. V týchto volaniach nie sú zahrnuté volania, ktoré vznikli a súčasne boli ukončené v sieti konkrétneho jednotlivého podniku, to znamená nie sú do nich zahrnuté volania vo vlastnej sieti.

Celkový vývoj pevných účastníckych pripojení na území Slovenskej republiky je znázornený v Grafe č. 1. Za obdobie rokov 2005 až 2009 celkový počet účastníckych pripojení

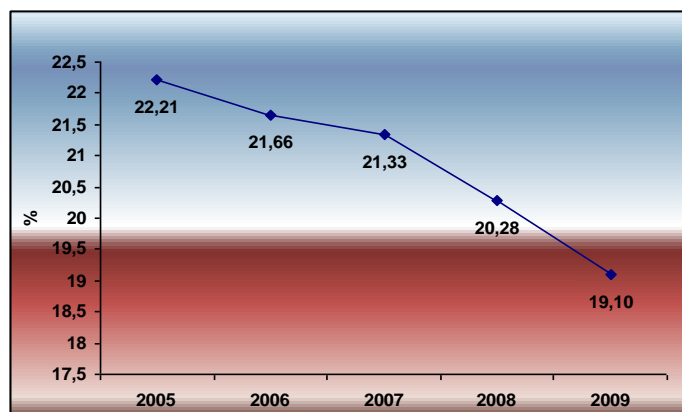
poklesol z 1 204 135 (ku koncu roka 2005) na 1 035 412 (ku koncu roka 2009), čo predstavuje ku koncu roka 2009 pokles o 14 % v porovnaní s rokom 2005. Postupne teda klesá záujem koncových účastníkov o pripojenie do verejnej telefónnej siete v pevnom umiestnení.

Graf č. 1a Vývoj celkového počtu pripojení v jednotlivých verejných telefónnych sieťach poskytovaných v pevnom mieste.

V medzinárodných prehľadoch je uvádzaný vývoj penetrácie v pevnej sieti v Slovenskej republike.

Graf č. 1b Vývoj penetrácie v pevnej telefónnej sieti v SR.

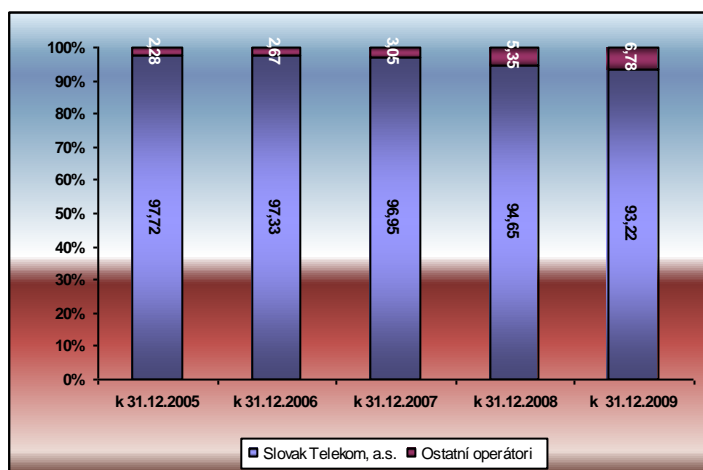

Aj z grafického znázornenia (Graf č. 1b) je vidieť, že vývoj penetrácie korešponduje s vývojom celkového počtu pripojení. Penetrácia v Slovenskej republike ku koncu roka 2009 poklesla na 19,10 % a tento pokles od roku 2005 predstavuje zníženie penetrácie o 3,11 percentuálnych bodov.

Vývoj podielov všetkých podnikov podľa počtu účastníckych pripojení je uvedený v Grafe č. 2. Od reálneho prepojenia siete spoločnosti Slovak Telekom, a.s. s ostatnými podnikmi sa podiel spoločnosti Slovak Telekom, a.s. pri poskytovaní služby ukončovania volaní vo verejnej telefónnej sieti v pevnom umiestnení vzhľadom na podiel počtu účastníckych pripojení výrazne nezmenil. Naďalej pretrváva výrazný podiel spoločnosti Slovak Telekom, a.s., ktorá

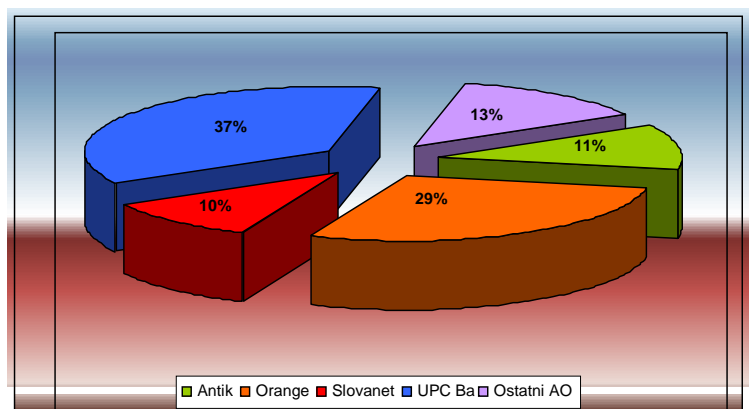
historicky vlastnila a prevádzkovala pevnú verejnú telefónnu sieť. Podľa doručených podkladov spoločnosť Slovak Telekom, a.s. vlastnila k 31. decembru 2009 93,22 % všetkých účastníckych pripojení na území Slovenskej republiky. Podiel ostatných podnikov bol relatívne malý – 6,78 %.

Graf č. 2 *Vývoj podielov jednotlivých podnikov poskytujúcich službu ukončovania volania v jednotlivých verejných telefónnych sieťach v pevnom mieste podľa počtu účastníckych pripojení*

Podiel najvýznamnejších a do počtu najväčších podnikov je znázornený v Grafe č. 3. Tento podiel je vypočítaný k počtu pripojení len vo vlastníctve ostatných podnikov bez účastníckych pripojení spoločnosti Slovak Telekom, a.s.

Graf č. 3 *Podiel najvýznamnejších podnikov – poskytovateľov služby ukončovania volania na počte účastníckych pripojení ostatných podnikov (bez Slovak Telekom, a.s.) k 31.12.2009*

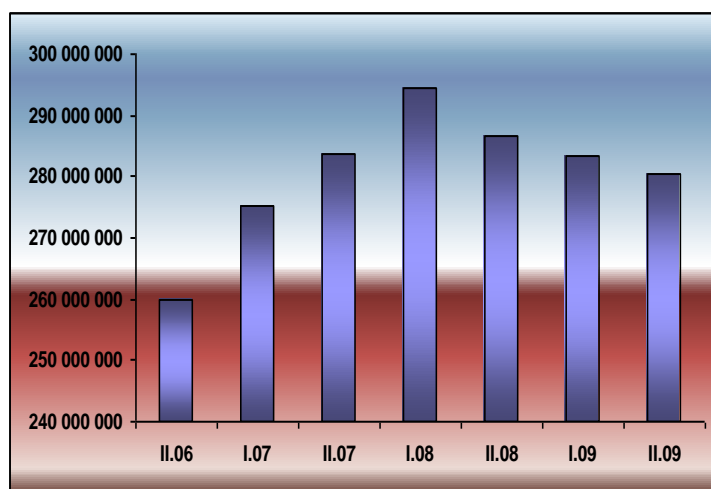

Spoločnosť UPC Broadband Slovakia, s.r.o. zaznamenala najväčší nárast v počte účastníckych pripojení a za posledný rok a pol sa počet týchto pripojení v jej vlastníctve zdvojnásobil. Naopak, spoločnosť ŽSR-ŽT, o.z. za posledný jeden a pol roka znížila počet

účastníckych pripojení o viac ako polovicu a to z dôvodu optimalizácie vo vlastných pobočkách na celom území Slovenskej republiky. Kontinuálny, teda nie výrazný nárast pripojení koncových užívateľov zaznamenali spoločnosti Orange Slovensko, a.s, Antik Telecom, s.r.o. a Slovanet, a.s. Počet pripojení zvyšných 5 podnikov ku koncu roka 2009 bol 13 %.

Celkový objem ukončených volaní od prepojenia siete spoločnosti Slovak Telekom, a.s. s ostatnými podnikmi je znázornený v Grafe č. 4 a tento postupne narastal až do I. polroku 2008, kedy nastal zlom a odvtedy postupne polročne klesal. V druhej polovici roku 2008 bol zaznamenaný nižší pokles v objeme ukončených volaní a bol spôsobený poklesom objemu ukončených volaní predovšetkým v sieti spoločnosti Slovak Telekom, a.s.

Graf č. 4 *Vývoj celkového počtu ukončených volaní (v min) vo všetkých verejných telefónnych sieťach spolu poskytovaných v pevnom mieste*

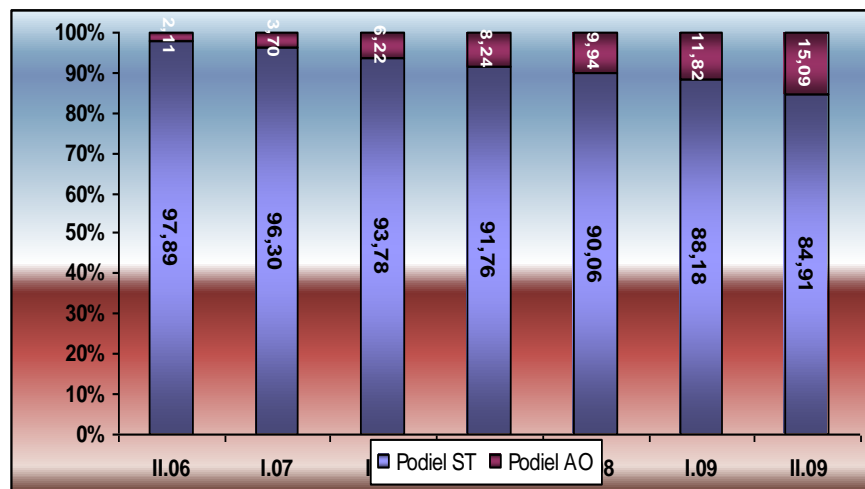
Úrad zistil, že objem ukončených volaní v sieti všetkých ostatných podnikov spolu do konca roka 2009 vzrástol v porovnaní s predchádzajúcim polrokom. Úrad z doručených údajov ďalej zistil, že celkový objem ukončených volaní v sieťach ostatných podnikov postupne polročne rástol. Tento nárast bol spôsobený aj tým, že zmluvy o prepojení neboli podpísané v rovnakom časovom období, ale boli uzatvárané postupne. V druhej polovici roku 2005 realizovala vo svojej sieti ukončovanie volania a vykázala údaje za ukončené volania len spoločnosť Dial Telecom, a.s. a postupne od začiatku roka 2006 to boli už aj spoločnosti eTel Slovensko, s.r.o., GTS Slovakia, a.s., Swan, a.s. a ŽSR-ŽT, o.z. V druhej polovici 2006 pribudli údaje za spoločnosti UPC Broadband Slovakia, s.r.o. a Slovanet, a.s. Až v prvej polovici 2007 vykázala údaje aj spoločnosť Antik Telecom, s.r.o. a Orange Slovensko, a.s. Spoločnosť Trnavatel, s.r.o. realizovala ukončovanie volania vo svojej sieti až koncom roka 2007, a preto doručila údaje o objeme ukončených volaní od 1. polroku 2008.

Kumulatívny objem ukončených volaní za všetky tieto podniky rástol a sumárne zníženie objemu ukončených volaní v druhej polovici roku 2009 bolo spôsobené aj poklesom ukončených volaní v sieti spoločnosti Slovak Telekom, a.s. Toto zníženie čiastočne ovplyvnilo aj zrušenie účastníckych pripojení, ktoré najvýraznejšie za posledný rok (od roku 2008 do konca roka 2009)

poklesli práve u spoločnosti Slovak Telekom, a.s. (približne o 7%) a u spoločnosti ŽSR ŽT, o.z. (takmer o 50 %).

Podiel poskytovateľov služby ukončovania volania v jednotlivých verejných telefónnych sieťach poskytovaných v pevnom mieste vyjadrený objemom ukončených volaní (v min) na celkovom objeme ukončených volaní (v min) je znázornený v Grafe č. 5, pričom podiel spoločnosti Slovak Telekom, a.s. je nepomerne výrazný.

Graf č. 5 *Vývoj podielov jednotlivých podnikov poskytujúcich službu ukončovania volania v jednotlivých verejných telefónnych sieťach poskytovaných v pevnom mieste vyjadrený objemom ukončených volaní na celkovom objeme ukončených volaní*

Podiel spoločnosti Slovak Telekom, a.s. na celkovom objeme ukončených volaní sa postupne znižoval a na konci roku 2009 tvoril 85 %. Podiel ostatných podnikov, alternatívnych operátorov postupne rástol a to aj preto, že postupne viac podnikov malo vlastných zákazníkov, u ktorých boli ukončované volania z ostatných sietí. Najväčší nárast ukončených volaní v sieťach ostatných podnikov bol zaznamenaný v druhej polovici 2007, kedy už všetky podniky okrem spoločnosti Trnavatel, s.r.o. mali uzatvorenú zmluvu o prepojení so spoločnosťou Slovak Telekom, a.s. Súčasne začala na trhu pôsobiť aj spoločnosť Orange Slovensko, a.s. a to prostredníctvom optickej siete. Významnejšie podiely na ukončených volaniach ku koncu roka 2009 v sieti alternatívnych operátorov dosahovali spoločnosti GTS Slovakia, a.s., UPC Broadband Slovakia, s.r.o. a Dial Telecom, a.s. Nakoľko údaje o celkovom objeme ukončených volaní každá spoločnosť označila za údaj podliehajúci obchodnému tajomstvu, úrad neuvádza jednotlivé podiely.

Úrad rovnako analyzoval aj výnosy z ukončených volaní v sieťach jednotlivých podnikov a ich vývoj bol identický ako vývoj celkového objemu ukončených volaní v sieťach všetkých jednotlivých podnikov. Rovnako aj podiel jednotlivých najvýznamnejších podnikov ku koncu roka 2009 podľa ich podielu na celkových výnosoch zodpovedá podielu ukončených volaní v sieťach týchto podnikov.

Analýzou celkového vývoja počtu pripojení koncových užívateľov do siete v pevnom umiestnení, podielov jednotlivých podnikov podľa počtu pripojení, vývoja celkového objemu terminovaných volaní, podielu každého podniku podľa objemu terminovaných volaní ako aj vývoja dosiahnutých výnosov z ukončených volaní úrad konštatuje, že najväčšou vyjednávacou silou z hľadiska pozície na veľkoobchodnom trhu č. 2 disponovala spoločnosť Slovak Telekom, a.s. Sila ostatných konkurentov vzhľadom na dopyt zo strany koncových užívateľov na trhu bola neporovnateľne menšia, ako dokumentujú všetky príslušné grafické znázornenia. Vyjednávacía sila ostatných podnikov poskytujúcich službu ukončovania volania v pevnom mieste bola neporovnateľne menšia vzhľadom na počet pripojení koncových užívateľov do siete v pevnom umiestnení i vzhľadom na objem ukončených volaní.

Ako už úrad uviedol, spoločnosť Orange Slovensko, a.s. začala od 1. júla 2009 ponúkať maloobchodným koncovým bytovým a nebytovým užívateľom službu Domácia linka a Firemná linka v pevnom mieste pripojenia a úrad tieto služby zahrnul do údajov, ale táto skutočnosť sa na vyjednávací pozícii spoločnosti Slovak Telekom, a.s. neprejavila. Úrad nepokladá vyjednávaciu silu spoločnosti Orange Slovensko, a.s. na tomto relevantnom trhu za porovnateľnú s vyjednávacou silou spoločnosti Slovak Telekom, a.s. vzhľadom na výrazne nižší počet koncových užívateľov verejnej telefónnej služby v pevnom umiestnení.

Kritérium § 16 ods. 4 písm. g) zákona o elektronických komunikáciách - úspory z rozsahu

Úspory z rozsahu predstavujú zníženie jednotkových nákladov v dôsledku vysokého objemu produkcie. Využívanie úspor z rozsahu je príznačné pre sektor elektronických komunikácií. Vysoké investičné náklady súvisiace so zriadením a prevádzkovaním verejných telefónnych sietí sa rozpočítavajú na príslušný objem prenesenej prevádzky. Pozitívny dopad úspor z rozsahu sa prejavuje tým, že s rastúcou prevádzkou siete sa znižujú jednotkové náklady a to až do chvíle, kedy je potrebné ďalšie rozšírenie siete.

Vzhľadom na objem prevádzky a po zohľadnení objemu ukončených volaní v sieti všetkých podnikov poskytujúcich služby patriace na veľkoobchodný trh č. 2 úrad konštatuje, že spoločnosť Slovak Telekom, a.s. má podstatne väčšie predpoklady pre dosahovanie úspor z rozsahu pri poskytovaní verejnej telefónnej služby v pevnom umiestnení ako ostatné podniky, pretože na predmetnom trhu dosahovala 85 a viac percentný podiel z celkového objemu ukončených volaní. Podiel všetkých ostatných podnikov predstavoval približne 15 % z celkového objemu ukončených volaní (pozri Graf č. 5).

Kritérium § 16 ods. 4 písm. k) zákona o elektronických komunikáciách - existencia potenciálnej konkurencie

Službu ukončovania volania môže poskytovať ten podnik, v sieti ktorého je volaný účastník pripojený.

Za reálnych konkurentov na súvisiacom maloobchodnom trhu poskytovania verejnej telefónnej služby možno označiť všetky spoločnosti, ktoré prevádzkujú verejné telefónne siete a poskytujú verejnú telefónnu službu v rámci týchto sietí na pevnom mieste, čiže disponujú svojimi vlastnými účastníkmi, ktorým boli pridelené geografické čísla. Možno ich právom považovať za reálnych a plnohodnotných hráčov na súvisiacom maloobchodnom trhu

poskytovania verejnej telefónnej služby v pevnom umiestnení, pretože každý z nich má vo svojej sieti vlastných zákazníkov a pre týchto zabezpečuje aj dovolateľnosť z iných sietí. Okrem spoločnosti Slovak Telekom, a.s. sú to všetky už vyššie uvedené spoločnosti Dial Telecom, a.s., Swan, a.s., GTS Slovakia, a.s., Slovanet, a.s., ŽSR – ŽT, o.z., UPC Broadband Slovakia, s.r.o., Antik Telecom, s.r.o., Trnavatel, s. r.o. a spoločnosť Orange Slovensko, a.s.

Spoločnosť Orange od 1. júla 2009 poskytuje bytovým a nebytovým zákazníkom verejnú telefónnu službu na pevnom mieste pripojenia na geografických číslach určených pre služby v pevnom umiestnení za rovnakých podmienok aj prostredníctvom verejnej mobilnej telefónnej siete (Domáca linka a Firemná linka) aj prostredníctvom optickej siete FTTH (FiberTel), pričom možnosť poskytnúť službu na konkrétnom mieste pripojenia je pochopiteľne závislá od pokrytia územia sieťami FTTH a GSM/UMTS.

Potenciálnym konkurentom na súvisiacom maloobchodnom trhu poskytovania verejnej telefónnej služby v pevnom mieste pripojenia je podnik vlastníaci infraštruktúru, na ktorej možno rýchlo a pri nízkych nákladoch začať poskytovať verejnú telefónnu službu. Teoreticky nemožno vylúčiť takú možnosť, že poskytovatelia s vlastnou infraštruktúrou sa kedykoľvek rozhodnú pre vstup na uvedený trh a to v pomerne veľmi krátkom čase realizácie, vzhľadom na už existujúcu infraštruktúru.

Kritérium § 16 ods. 4 písm. I) zákona o elektronických komunikáciách - prekážky vstupu na relevantný trh

Prekážky vstupu na predmetný relevantný trh úrad rozčlenil podľa jednotlivých kategórií bariér vstupu na:

Ekonomické bariéry:

- investičné náklady spojené s vybudovaním funkčnej verejnej telefónnej siete,
- vybudovanie pevnej verejnej telefónnej siete a následný vstup na trh vyžaduje vysoké počiatkové náklady (náklady na reklamu, získanie zákazníka, neustály rozvoj atď.),
- vybudovanie verejnej telefónnej ústredne, ktorá spĺňa technické podmienky pre prepájanie so sieťami iných podnikov (t.j. najmä možnosť prepájania so signalizačnou sieťou SS7),
- zabezpečenie prepojenia siete každého podniku tak, aby bola zabezpečená dovolateľnosť na čísla účastníkov vo vlastnej sieti s čo najväčším počtom účastníkov na celom území Slovenskej republiky.

Časové bariéry:

- krátkosť času pre vstup a zavedenie podniku na relevantný trh poskytovania verejnej telefónnej služby, na získanie dostatočného počtu zákazníkov (návravnosť investícií, konkurencie schopnosť),
- zákazníkov je možné získať nižšími cenami a vyššou kvalitou služieb, čo predlžuje návratnosť investícií,
- veľká časová a administratívna náročnosť výstavby elektronickej komunikačnej siete (povolenia na rozkopávky, výstavba v meste, veľké množstvo súkromných vlastníkov pozemkov a s tým spojené časové lehoty).

Strategické bariéry:

- pôsobenie 10 podnikov na tomto trhu, vyjednávacía sila a z toho vyplývajúci vplyv spoločnosti Slovak Telekom, a.s. pri rokovaniach a pri uzatváraní zmlúv,
- pomerne malý trh Slovenskej republiky.

Kritérium § 16 ods. 4 písm. m) zákona o elektronických komunikáciách - súčasný stav súťaže

Prvotným impulzom pre vznik prevádzky na predmetnom trhu bolo zriadenie prepojenia sietí alternatívnych operátorov, ktorí zahájili prevádzku vo svojich verejných telefónnych sieťach prepojením so sieťou dovtedy monopolného poskytovateľa spoločnosti Slovak Telekom, a.s. Úrad rozhodnutím uložil podniku s významným postavením, spoločnosti Slovak Telekom, a.s., povinnosť zverejniť referenčnú ponuku na prepojenie za účelom zverejnenia podmienok prepojenia, ktoré je nevyhnutné na poskytovanie verejnej telefónnej služby. Postupne sa teda prepojili so sieťou spoločnosti Slovak Telekom, a.s. už aj vyššie spomínané spoločnosti eTel, a.s., Slovanet, a.s., Dial Telecom, a.s. a GTS Slovakia, a.s. a neskôr Swan, a.s., ŽSR – ŽT, o.z. Tieto spoločnosti sa prepojili aj so sieťami mobilných operátorov (Orange Slovensko, a.s., T-Mobile Slovensko, a.s.).

Počet účastníckych pripojení v sieťach ostatných podnikov, tzv. alternatívnych operátorov bol spočiatku minimálny. Rast počtu pripojení bol pomalý aj z dôvodu neexistencie prenositeľnosti čísla medzi pevnými sieťami. Až v roku 2007, po zavedení prenositeľnosti čísla, sa počet koncových účastníckych pripojení v sieťach alternatívnych operátorov zvýšil. Podľa vývoja počtu účastníckych pripojení, objemu ukončených volaní a výnosov z ukončených volaní dosahujú všetci alternatívni operátori spolu relatívne malé percento tak z počtu účastníckych pripojení, tak z objemu ukončených volaní a výnosov z ukončených volaní dosiahnutých spoločnosťou Slovak Telekom, a.s.

Počas uvedeného analyzovaného obdobia sa referenčná ponuka zásadne nemenila, dochádzalo k zmenám cien volaní, hlavne na základe regulačných rozhodnutí úradu. Princípy prepojenia zostávajú aj v súčasnom období nezmenené. Výška poplatkov za ukončovanie volania v sieti spoločnosti Slovak Telekom, a.s. je regulovaná. Neskôr začali aj alternatívni operátori vzájomne prepájať svoje siete. V prípade, ak siete dvoch alternatívnych operátorov nie sú priamo prepojené, alternatívni operátori využívajú tranzit cez sieť spoločnosti Slovak Telekom, a.s. alebo cez sieť iného alternatívneho operátora, ktorý je prepojený s cieľovým aj zdrojovým podnikom.

Objem prevádzky za ukončenie volania na geografické čísla v sieťach alternatívnych operátorov síce narastá, ale na trhu naďalej pretrváva výrazná nerovnováha medzi prevádzkou v sieti spoločnosti Slovak Telekom, a.s. a alternatívnych operátorov (ktorí kumulatívne dosahovali a dosahujú vo všetkých vyššie analyzovaných ukazovateľoch neporovnateľne nízky podiel). Na základe týchto skutočností úrad konštatuje, že vyjednávacía pozícia alternatívnych operátorov je voči spoločnosti Slovak Telekom, a.s. neporovnateľne menšia.

Vývoj ukončovacích poplatkov v sieti podniku s významným postavením – spoločnosti Slovak Telekom, a.s. je uvedený v Tab. č. 1. Po ukončení analýzy v prvom kole úrad dodatočne prvostupňovým rozhodnutím č. 608/14/2005 a druhostupňovým rozhodnutím č. 113/01/2005

z 20.12.2005 uložil spoločnosti Slovak Telekom, a.s aj povinnosť nákladovej orientácie s tým, že spoločnosť Slovak Telekom, a.s. je povinná stanoviť ceny za ukončovanie volaní vo svojej sieti tak, aby tieto obsahovali iba náklady spojené s poskytovaním prepojenia podľa úradom určenej metódy kalkulácie cien. Metódu kalkulácie cien za služby ukončovania volaní v sieti významného podniku úrad vydal rozhodnutím zo dňa 15.07.2005, ktoré bolo uverejnené vo vestníku úradu č. 5 zo dňa 01.08.2005. Neskôr úrad z vlastného podnetu začal správne konanie vo veci úpravy cien za ukončovanie volania a rozhodnutím č. 105/14/2007 z 26.02.2007 a druhostupňovým rozhodnutím č. 78/01/2007 z 09.08.2007 stanovil maximálnu cenu za ukončovanie volania v sieti spoločnosti Slovak Telekom, a.s. a to podľa prevádzky rozdelenej na silnú, slabú a strednú a tiež podľa miesta ukončovania – na miestnej úrovni, cez jeden tranzit a cez dva tranzity. Spoločnosť Slovak Telekom, a.s. sa voči konečnému rozhodnutiu úradu odvolala na Najvyšší súd Slovenskej republiky, ktorý obidve cenové rozhodnutia úradu zrušil. Napriek neplatnosti cenových rozhodnutí spoločnosť Slovak Telekom, a.s. neprekročila maximálne ceny, poplatky za ukončovanie volania, ktoré boli pôvodne stanovené. Metóda kalkulácie cien za služby ukončovania volania v sieti Slovak Telekom, a.s. vydaná úradom zostala naďalej v platnosti.

Tab. č. 1 *Vývoj poplatkov za ukončovanie volania v sieti významného podniku - spoločnosti Slovak Telekom, a.s. podľa referenčnej ponuky s rozlíšením podľa miesta ukončenia a podľa časového rozdelenia prevádzky - slabá, stredná a silná vyjadrené v Sk/min*

ukončenie	prevádzka	1.8. 2006	1.10. 2006	17.8. 2007	29.10. 2007	15.8. 2008	23.12. 2008	13.09. 2009	1.01. 2010
na miestnej úrovni	slabá	0,08	0,07	0,07	0,09	0,0248	0,0501	0,0501	0,0501
	stredná	0,33	0,22	0,21	0,1	0,1028	0,1028	0,1028	0,1028
	silná	0,51	0,44	0,41	0,26	0,2487	0,2582	0,2582	0,2582
cez jeden tranzit	slabá	0,12	0,1	0,08	0,14	0,0378	0,0764	0,0749	0,0749
	stredná	0,5	0,29	0,26	0,16	0,1567	0,1567	0,1567	0,1567
	silná	0,75	0,57	0,51	0,4	0,3792	0,3936	0,3858	0,3858
cez dva tranzity	slabá	0,18	0,13	0,11	0,21	0,0521	0,1053	0,0965	0,0965
	stredná	0,72	0,39	0,34	0,23	0,2174	0,2324	0,2324	0,2324
	silná	1,09	0,77	0,68	0,59	0,5224	0,5422	0,4969	0,4969

V Tab. č. 1 je prehľad poplatkov za ukončovanie volania v sieti spoločnosti Slovak Telekom, a.s. prichádzajúcich zo siete ostatných podnikov. Začiatkom júla 2008 Rada Európskej únie na úrovni ministrov financií členských štátov Európskej únie stanovila neodvolateľný prepočítavací koeficient medzi eurom a slovenskou korunou, tzv. konverzný kurz na úrovni 1 € = 30,1260 Sk a v súlade s predchádzajúcim rozhodnutím Rady, Slovenská republika sa dňom 01.01.2009 stala súčasťou eurozóny, ktorá používa spoločnú menu euro. V Tab. č. 2 sú uvedené poplatky za ukončovanie volania kvôli vzájomnej porovnateľnosti aj v Sk a už platnej mene - v eurocentoch/min.

Tab. č. 2 Výška poplatkov v sieti významného podniku – spoločnosti Slovak Telekom, a.s. v silnej prevádzke v Sk/min a eurocentoch/min

	Referenčná ponuka			
	k 1.01.2009		k 1.01.2010	
	Ukončovanie volania Sk/min	Ukončovanie volania €-cent/min	Ukončovanie volania Sk/min	Ukončovanie volania €-cent/min
Miestna cena	0,2582	0,86	0,2582	0,86
Cena za jeden tranzit	0,3936	1,31	0,3858	1,28
Cena za dva tranzity	0,5422	1,73	0,4969	1,65

Ako ukazuje Tab. č. 2 poplatky za ukončovanie volaní v sieti spoločnosti Slovak Telekom, a.s. sa za obdobie posledného roka mierne znížili – v priemere okolo 5 %. Od vydania prvej referenčnej ponuky na prepojenie siete spoločnosti Slovak Telekom, a.s. sa poplatky znížili výraznejšie, v priemere až o polovicu.

Výška poplatkov za ukončovanie volania v sieti spoločnosti Slovak Telekom, a.s. je rozdielna v závislosti od rozdelenia prevádzky na jednotlivé časové okná. Tieto sa v referenčnej ponuke spoločnosti Slovak Telekom, a.s. postupne menili a rozdelenie prevádzky spoločnosti Slovak Telekom, a.s. je v súčasnosti rozdelené do troch časových pásiem, ktoré je nasledovné

Silná: pracovné dni 7,00 - 18,59,59
 Stredná: víkendy 11,00 - 20,59,59
 Slabá: pracovné dni 19,00 - 6,59,59
 víkendy 21,00 - 10,59,59

Rozdelenie prevádzky ostatných podnikov je rozčlenené individuálne. Zmeny rozdelenia prevádzky neboli časté, niektoré podniky v sledovanom období zmenili jej rozdelenie, ale väčšina podnikov mala počas celého analyzovaného obdobia nezmenené časové rozdelenie prevádzky. Okrem toho sa väčšina podnikov pri ukončovaní volania zo siete spoločnosti Slovak Telekom, a.s. prispôbila rozdeleniu prevádzky na tri časové pásma spoločnosti Slovak Telekom, a.s. Alternatívni operátori vzájomne medzi sebou rozdeľujú prevádzku len na dve časové pásma - na silnú a slabú prevádzku. Jediná spoločnosť Orange Slovensko, a.s. nerozlišuje prevádzku podľa časových okien.

Následne úrad zisťoval, aké sú prepojovacie poplatky (v eurocentoch za minútu) pri ukončovaní volania v sieti jednotlivých podnikov poskytujúcich službu ukončovania volania v pevnom mieste zo siete spoločnosti Slovak Telekom, a.s. Výška týchto poplatkov k 01.01.2010 je uvedená v Tab. č. 3

Tab. č. 3 Prepojovacie poplatky ostatných podnikov poskytujúcich službu ukončovania volania v jednotlivých verejných telefónnych sieťach v pevnom mieste účtované za ukončovanie volania zo siete významného podniku- spoločnosti Slovak Telekom, a.s. (v eurocentoch/min)

	Dial Telecom	Antik	GTS	Orange	Swan	ŽT	Trnavatel	UPC	Slovanet
Silná prevádzka	1,13	1,31	1,18	1,69	1,18	1,18	1,18	1,18	1,18

Úroveň poplatkov ostatných podnikov bola dohodnutá individuálne na komerčnej báze. Väčšina alternatívnych operátorov (šesť podnikov) účtovala spoločnosti Slovak Telekom, a.s. za ukončovanie volania vo svojej sieti poplatky v rovnakej výške (1,18 €-cent/min), pričom za ukončovanie volania v sieti spoločnosti Slovak Telekom, a.s. platili ostatní alternatívni operátori k 01.01.2010 poplatok 1,28 €-cent/min v silnej prevádzke. V predchádzajúcom období bol tento rozdiel v poplatkoch podstatne vyšší. Alternatívni operátori v zásade veľmi neupravovali prepojavacie poplatky vzájomne medzi sebou vzhľadom na malý objem prevádzky a vzájomne porovnateľný objem ukončených volaní. Vzhľadom na to, že všetky uvedené podniky sú prepojené so sieťou spoločnosti Slovak Telekom, a.s., majú možnosť ukončovať volania v sieťach tretích strán prostredníctvom služby tranzitu volaní do sietí tretích strán poskytovanej spoločnosťou Slovak Telekom, a.s., a preto priame prepojenie medzi sieťami dvoch alternatívnych operátorov má ekonomický význam vtedy, ak je cena zaň nižšia, ako cena za služby tranzitu volaní do sietí tretích strán poskytovaná spoločnosťou Slovak Telekom, a.s.

Tab. č. 4 Poplatky účtované medzi podnikmi poskytujúcimi službu ukončovania volania v jednotlivých verejných telefónnych sieťach v pevnom mieste pri ukončovaní volania v silnej prevádzke k 01.01.2008, 2009 a 2010 (v eurocentoch/min)

ukončovanie v sieti		Antik	Dial Telecom	GTS	Orange	Swan	ŽSR-ŽT	Trnavatel	UPC Ba	Slovanet
ST	2008	1,327	1,14	1,144	2,29	1,15	1,43	1,14	1,14	1,31
	2009	1,31	1,13	1,13	1,99	1,13	1,18	1,14	1,14	1,13
	2010	1,31	1,13	1,13	1,69	1,18	1,18	1,18	1,18	1,18
Antik	2008		x	X	x	x	x	x	x	x
	2009	X								
	2010									
Dial Telecom	2008	X		2,656/1,66	2,29		2,71		2,32	3,32
	2009			66	1,99		2,71		1,66	3,32
	2010		X	2,656/1,66 1,2	1,69		2,71		1,20	1,20
GTS	2008	X	2,656/1,66		2,29	x	2,16	x	X	2,324
	2009		6	X	1,99		2,16		X	2,324
	2010		2,656/1,66 1,2*		1,69		2,16		1,20**	2,324
Orange	2008	X	2,29	2,29		2,29	2,29	x	x	2,29
	2009		1,99	1,99	X	1,99	1,99			1,99
	2010		1,69	1,69		1,69	1,69			1,69
Swan	2008	X	x	x	2,29		X	x	x	3,32
	2009				1,99	X				3,32
	2010				1,69					3,32
ŽSR-ŽT	2008	X	2,71	2,16	2,29	x		x	x	2,16
	2009		2,71	2,16	1,99		X			2,16
	2010		2,71	2,16	1,69					2,16
Trnavatel	2008	X	x	x	x	x	X		x	x
	2009							X		
	2010									
UPC Ba	2008	X	2,32	X	x	x	X	x		x
	2009		1,66	X					X	
	2010		1,20	1,20**						
Slovanet	2008	X	3,32	2,324	2,29	3,32	2,16	x	x	
	2009		3,32	2,324	1,99	3,32	2,16			X
	2010		1,20	2,324	1,69	3,32	2,16			

*údaj je za spoločnosť eTel, ktorú odkúpila spoločnosť Dial Telecom, a.s.

**spoločnosť GTS Slovakia, a.s. podpísala zmluvu s UPC Broadband Slovakia, s.r.o.

Výška poplatkov účtovaná medzi všetkými podnikmi navzájom za ukončovanie volania v silnej prevádzke platná k 01.01.2008, 2009 a 2010 je uvedená v Tab. č. 4. Výška poplatkov za ukončovanie volania v sieti alternatívnych operátorov doteraz nepodlieha cenovej regulácii, nakoľko po prvom kole analýzy bola len spoločnosť Slovak Telekom, a.s. určená za podnik s významným postavením na veľkoobchodnom trhu č. 2 a len tejto bola uložená povinnosť nákladovej orientácie cien.

Poplatky alternatívnych operátorov sú dohodnuté dvojstranne. Výška týchto poplatkov nie je teda regulovaná úradom, jej výška závisí od obchodnej dohody medzi jednotlivými podnikmi. Výška poplatkov je symetrická vždy len medzi dvomi alternatívnymi operátormi vzájomne (okrem poplatkov so spoločnosťou Slovak Telekom, a.s.). Výška poplatkov medzi alternatívnymi operátormi sa v zásade veľmi nemenila.

Výška ukončovacích poplatkov je určujúca pri stanovení maloobchodnej ceny, ktorú každý jednotlivý podnik účtuje svojim zákazníkom. Maloobchodná cena v sebe zahŕňa veľkoobchodné vstupné ceny, t. z. cenu za origináciu a termináciu volania, náklady na poskytovanie služby a primeraný zisk. Úrad pravidelne sleduje maloobchodné ceny a cenníky uverejňuje na svojej verejne dostupnej internetovej stránke. Za obdobie posledných dvoch rokov sa maloobchodné ceny výrazne nemenili. Väčšina podnikov účtuje rozdielne maloobchodné ceny pre bytových a nebytových zákazníkov. Len spoločnosť Orange Slovensko, a.s. ponúka pre svojich bytových a nebytových zákazníkov maloobchodné služby v inom členení (rovnaká cena do všetkých sprístupnených pevných sietí). Všetky maloobchodné ceny miestnych hovorov v silnej prevádzke pre bytových zákazníkov sa pohybovali v priemere okolo 6,4 eurocenta/min, priemer medzimestských hovorov sa pohyboval okolo 10,2 eurocentov/min. Priemerné maloobchodné ceny pre bytových zákazníkov v slabej prevádzke pre miestne hovory sa pohybovali okolo 5,4 eurocenta/min, pre medzimestské hovory okolo 6,1 eurocenta/min.

Súčasný stav na súvisiacom maloobchodnom trhu volaní do verejných telefónnych sietí v pevnom umiestnení je v plnom rozsahu ovplyvňovaný referenčnou ponukou spoločnosti Slovak Telekom, a.s.

Každý jednotlivý podnik poskytujúci služby ukončovania volania vo vlastnej sieti je poskytovateľom služby na veľkoobchodnom trhu č. 2. Každý si za ukončovanie volania vo svojej sieti účtuje poplatky v určitej výške, konkurencia v jeho sieti pri ukončovaní volania neexistuje. Každý jednotlivý podnik má 100 % trhovú podiel vo svojej vlastnej (individuálnej) verejnej telefónnej sieti a je preto podnikom s významným postavením na tomto relevantnom trhu.

Na základe posúdenia kritérií podľa § 16 ods. 4 zákona o elektronických komunikáciách, úrad dospel k týmto záverom:

1. Službu ukončovania volania v jednotlivých verejných telefónnych sieťach poskytovanú na pevnom mieste pripojenia môže poskytovať výhradne iba ten podnik, do siete ktorého je pripojený volaný účastník. Každý podnik vo vzťahu k jeho veľkoobchodnej ponuke ukončovania volania v jeho vlastnej sieti má 100 % podiel na trhu a vzhľadom na nezastupiteľnosť tejto ponuky mu nemôže konkurovať na predmetnom relevantnom trhu žiaden iný podnik.
2. Každá individuálna sieť je unikátnou sieťou z pohľadu definície daného relevantného trhu.
3. Každá spoločnosť: spoločnosť Slovak Telekom, a.s., spoločnosť Dial Telecom, a.s., spoločnosť Antik Telecom, s.r.o., spoločnosť GTS Slovakia, a.s., spoločnosť Orange Slovensko, a.s., spoločnosť Slovanet, a.s., spoločnosť Swan, a.s., spoločnosť ŽSR-ŽT, o.z., spoločnosť Trnavatel, s.r.o. a spoločnosť UPC Broadband Slovakia, s.r.o. má 100 % trhovú podiel vo vlastnej sieti a je významným podnikom na veľkoobchodnom trhu č. 2.

4. Výraznými technologickými výhodami na území Slovenskej republiky disponujú dve spoločnosti a to spoločnosť Slovak Telekom, a.s. a Orange Slovensko, a.s., pričom obe majú takmer celoslovenské pokrytie.
5. Porovnaním vyjednávacjej sily všetkých podnikov pôsobiacich na veľkoobchodnom trhu č. 2 vzhľadom na počet aktívnych pripojení v pevnom umiestnení, objemu ukončených volaní a dosiahnutých výnosov z týchto volaní vo verejnej telefónnej sieti na pevnom mieste úrad dospel k záveru, že spoločnosť Slovak Telekom, a.s. dosahovala k 31.12.2009:
 - a) 93 % trhový podiel na celkovom počte aktívnych pripojení do siete v pevnom umiestnení,
 - b) 85 % trhový podiel na celkovom objeme ukončených volaní,
 - c) 85 % trhový podiel na výnosoch z celkových ukončených volaní.

Úrad do uvedených podielov zahrnul aj služby poskytované prostredníctvom GSM/UMTS siete spoločnosti Orange Slovensko, a.s. čo sa v analyzovanom období na pozícii spoločnosti Slovak Telekom, a.s. neprejavilo.

6. Existuje potenciálna konkurencia pri poskytovaní služieb vo verejnej telefónnej sieti.
7. Na veľkoobchodnom trhu č. 2 pôsobilo do konca roku 2009 10 podnikov.
8. Každý trh pre ukončovanie volaní v jednotlivej verejnej telefónnej sieti v pevnom umiestnení je monopolným trhom bez tendencie smerovania k efektívnej súťaži, t. z. že ani jeden podnik nemôže a ani nikdy nebude môcť ukončovať volania v inej sieti ako vo svojej vlastnej sieti bez prepojenia so sieťou alebo viacerými sieťami iných podnikov.

Každý trh pre ukončovanie volaní v jednotlivej pevnej verejnej telefónnej sieti je monopolným trhom bez tendencie smerovania k efektívnej súťaži, t. z. že ani jeden podnik nemôže a ani nikdy nebude môcť ukončovať volania v inej sieti ako vo svojej vlastnej sieti bez prepojenia so sieťou alebo viacerými sieťami iných podnikov. Z výsledkov opakovanej analýzy veľkoobchodného trhu č.2 vyplynulo, že pozícia jednotlivých podnikov na súvisiacom maloobchodnom trhu verejnej telefónnej služby v pevnom mieste pripojenia je, vzhľadom na potenciálnu veľkosť podniku a veľkosť trhu vo faktickej rovine, rozdielna a výraznú pozíciu má spoločnosť Slovak Telekom, a.s.

Ukončiť volanie môže len ten podnik, v ktorého sieti sa volané číslo nachádza. Z toho vyplýva, že každý podnik pôsobiaci na trhu ukončovania volania v jednotlivých verejných telefónnych sieťach poskytovaných na pevnom mieste je podnikom s významným vplyvom.

Podmienky pre podnikanie musia byť primerané zistenému podielu jednotlivých podnikov v závislosti od ich pozície na veľkoobchodnom trhu č. 2. Úrad pri vyhodnotení kritéria vyjednávacja sily podnikov preukázateľne dospel k záveru, že existuje rozdiel medzi trhovou pozíciou spoločnosti Slovak Telekom, a.s. a trhovou pozíciou ostatných alternatívnych operátorov. Trhová pozícia spoločnosti Slovak Telekom, a.s. je neporovnateľne silnejšia v porovnaní s ostatnými alternatívnymi operátormi.

Na základe opakovanej analýzy úrad dospel k záveru, že spoločnosť Slovak Telekom, a.s. pri ukončovaní volania si výraznú pozíciu naďalej udržiava. Trhová pozícia ostatných

alternatívnych operátorov (vzhľadom na podiel účastníckych pripojení, celkový objem ukončených volaní, ako aj výnosov z ukončených volaní) sa do konca roku 2009 mierne zvýšila. Alternatívni operátori naďalej uzatvárajú zmluvy o prepojení siete aj medzi sebou. Tieto zmluvy sú uzatvárané na komerčnej báze. Postavenie alternatívnych operátorov, resp. ich trhovú pozíciu na súvisiacom maloobchodnom trhu verejnej telefónnej služby, je preukázateľne slabšia. Úrad preto navrhuje, aby veľkoobchodné poplatky každého jednotlivého alternatívneho operátora neboli vyššie, ako bude výška týchto poplatkov spoločnosti Slovak Telekom, a.s.

Spoločnosť Orange Slovensko, a.s. začala od roku 2007 komerčne poskytovať optickú verejnú elektronickú komunikačnú sieť FTTH a začala poskytovať aj verejnú telefónnu službu, t.j. aj ukončovanie volania vo svojej optickej sieti. Od 01.07.2009 začala spoločnosť Orange Slovensko, a.s. poskytovať koncovým užívateľom hlasové služby v pevnom umiestnení aj prostredníctvom verejnej mobilnej elektronickej komunikačnej siete a to služby Domáca linka a Firemná linka.

Úrad vykonal analýzu zastupiteľnosti služieb z hľadiska ponuky a dopytu a dospel k záveru, že verejnú telefónnu službu poskytovanú mobilným operátorom prostredníctvom optickej a mobilnej siete na pevnom mieste pripojenia (pri dodržaní technických a technologických podmienok pre obmedzenie mobility koncového bodu) považuje za zastupiteľnú k verejnej telefónnej službe prostredníctvom pevnej verejnej telefónnej siete. To znamená, že služba ukončovania volania v GSM/UMTS sieti pri volaní na zákaznícke čísla služieb Domáca linka a Firemná linka patrí na veľkoobchodný trh ukončovania volania v pevnom mieste pripojenia v sieti spoločnosti Orange Slovensko, a.s., tak isto ako aj služba ukončovania volania prostredníctvom optickej siete pri volaní na zákaznícke čísla služby FiberTel. Úrad v súlade s vecným vymedzením trhu zahrnul služby poskytované prostredníctvom Domácej linky a Firemnej linky do služieb poskytovaných na veľkoobchodnom trhu č. 2.

Pri vyhodnotení kritéria súčasný stav súťaže úrad poukázal na závislosť medzi veľkoobchodnými cenami za ukončovanie volania a maloobchodnými cenami. Táto závislosť však nie je priama a výšku maloobchodných cien výrazne ovplyvňuje situácia na maloobchodnom trhu, kde dochádza k poklesu počtu pevných pripojení. Rast maloobchodných cien by bol v neprospech koncového užívateľa a proces poklesu počtu pevných pripojení by ešte urýchlil.

Trhovú pozíciu spoločnosti Slovak Telekom, a.s. je neporovnateľne vyššia v porovnaní s ostatnými poskytovateľmi služby ukončovania volania v pevnom umiestnení a bez priamej cenovej regulácie tejto spoločnosti by mohla spoločnosť Slovak Telekom, a.s., ako aj alternatívni operátori, účtovať neprímerane vysoké ceny za ukončovanie volania, čo by sa v konečnom dôsledku prejavilo v neprospech koncového užívateľa.

Na základe vykonanej opakovanej analýzy úrad dospel k záveru, že podľa § 16 ods. 3 zákona o elektronických komunikáciách všetky uvádzané spoločnosti majú na veľkoobchodnom trhu č. 2 taký vplyv a také postavenie, že nie sú vystavené efektívnej súťaži a ekonomický vplyv im v podstatnom rozsahu dovoľuje správať sa nezávisle od konkurentov a užívateľov. Každá spoločnosť je významným podnikom na veľkoobchodnom trhu ukončovania volania v pevnom mieste pripojenia vo svojej vlastnej verejnej telefónnej sieti, to znamená, že spoločnosť Slovak Telekom, a.s. je významným podnikom na trhu ukončovania volania v pevnom mieste pripojenia v sieti spoločnosti Slovak Telekom, a.s., spoločnosť Antik Telecom, s.r.o. je významným

podnikom na trhu ukončovania volania v pevnom mieste pripojenia v sieti spoločnosti Antik Telecom, s.r.o., spoločnosť Dial Telecom, a.s. je významným podnikom na trhu ukončovania volania v pevnom mieste pripojenia v sieti spoločnosti Dial Telecom, a.s., spoločnosť GTS Slovakia, a.s. je významným podnikom na trhu ukončovania volania v pevnom mieste pripojenia v sieti spoločnosti GTS Slovakia, a.s., spoločnosť Orange Slovensko, a.s. je významným podnikom na trhu ukončovania volania v pevnom mieste pripojenia v sieti spoločnosti Orange Slovensko, a.s., spoločnosť Slovanet, a.s. je významným podnikom na trhu ukončovania volania v pevnom mieste pripojenia v sieti spoločnosti Slovanet, a.s., spoločnosť Swan, a.s. je významným podnikom na trhu ukončovania volania v pevnom mieste pripojenia v sieti spoločnosti Swan, a.s., spoločnosť ŽSR-ŽT, o.z. je významným podnikom na trhu ukončovania volania v pevnom mieste pripojenia v sieti spoločnosti ŽSR-ŽT, o.z., spoločnosť Trnavatel, s.r.o. je významným podnikom na trhu ukončovania volania v pevnom mieste pripojenia v sieti spoločnosti Trnavatel, s.r.o. a spoločnosť UPC Broadband Slovakia, s.r.o. je významným podnikom na trhu ukončovania volania v pevnom mieste pripojenia v sieti spoločnosti UPC Broadband Slovakia, s.r.o.

Spoločnosť Slovak Telekom, a.s. je významným podnikom na trhu ukončovania volania v pevnom mieste pripojenia vo verejnej telefónnej sieti spoločnosti Slovak Telekom, a.s. a úrad mu ukladá všetky povinnosti uvedené vo výrokovvej časti tohto rozhodnutia.

Odôvodnenie uložených povinností:

Povinnosť transparentnosti úrad uložil spoločnosti Slovak Telekom, a.s. aj po ukončení prvého kola analýzy. Na základe vykonanej opakovanej analýzy veľkoobchodného trhu č. 2 úrad ukladá túto povinnosť spoločnosti Slovak Telekom, a.s. hlavne z dôvodu zabezpečenia dostupnosti základných a podstatných informácií pre všetky podniky, ktoré majú záujem vstúpiť na veľkoobchodný trh č. 2. Podniky na základe týchto informácií získajú prehľad nielen o podmienkach vstupu na trh, ale aj špecifické informácie (vrátane cien) významného podniku pri poskytovaní služieb na tomto trhu. Dostupnosť základných, podstatných a špecifických informácií pre všetky podniky poskytujúce elektronické komunikačné služby pozitívne ovplyvňuje ich možnosti pri poskytovaní služieb.

Z uvedeného dôvodu úrad ukladá spoločnosti Slovak Telekom, a.s. ponechať na svojej verejne dostupnej internetovej stránke zverejnenú referenčnú ponuku na prepojenie, ktorá obsahuje všetky špecifické informácie, najmä účtovné informácie, technické špecifikácie, vlastnosti siete, zmluvné podmienky dodávania a používania služby ukončovania volania vrátane cien za ukončovanie volaní.

Ak významný podnik plánuje zmeniť referenčnú ponuku na prepojenie, potom musí takýto návrh uverejniť na svojej verejne dostupnej internetovej stránke a predložiť úradu a to najneskôr 45 dní pred jej realizáciou. Túto lehotu úrad považuje za postačujúcu na vyjadrenie sa všetkých dotknutých strán, resp. podnikov.

Úrad ukladá plnenie povinnosti transparentnosti každému podniku určenému za významný podnik na veľkoobchodnom trhu č. 2.

Zverejňovanie špecifikovaných informácií významným podnikom umožní, aby ostatné podniky pôsobiace na maloobchodných trhoch poskytovania verejnej telefónnej služby alebo podniky, ktoré majú záujem prepojiť sa so sieťou spoločnosti Slovak Telekom, a.s. získali

základné informácie o podmienkach poskytovania služby ukončovania volania v sieti spoločnosti Slovak Telekom, a.s. na pevnom mieste.

Dobrá informovanosť všetkých podnikov pôsobiacich na tomto trhu, v úzkej súčinnosti s povinnosťou nediskriminácie, pozitívne ovplyvní aj možnosti podnikania podnikov pri poskytovaní verejnej telefónnej služby v pevnom umiestnení.

Transparentnosť prepojenia je základným predpokladom pre zabezpečenie nediskriminácie prepojenia, ktorá je ďalšou z povinností uložených spoločnosti Slovak Telekom, a.s. Povinnosť nediskriminácie bola spoločnosti Slovak Telekom, a.s. uložená už po ukončení prvého kola analýzy veľkoobchodného trhu č. 2. Základným princípom nediskriminácie je, aby významný podnik uplatňoval voči iným podnikom porovnateľné podmienky za porovnateľných okolností a poskytoval informácie a služby iným podnikom za rovnakých podmienok a s rovnakou kvalitou, ako keby ich využíval pre vlastnú potrebu alebo ich poskytoval podniku v postavení ovládanej osoby alebo podniku, v ktorom má právo spolurozhodovať. Neuloženie povinnosti nediskriminácie by mohlo mať za následok možnosť uplatňovania diskriminačných podmienok s cieľom vylúčiť alebo obmedziť súťaž. Úrad zastáva názor, že veľkoobchodné ukončovanie volaní by mali podniky s významným postavením poskytovať tak fixným ako aj mobilným operátorom za rovnakých podmienok, vrátane ceny. Uloženie transparentnosti a nediskriminácie je účinným nástrojom na zabezpečenie rovnakých podmienok pri poskytovaní tých istých veľkoobchodných služieb. Podľa zákona o elektronických komunikáciách je úrad tzv. sektorový regulátor a jeho úlohou je rozhodovať ex ante, t.j. povinnosťou úradu je určiť rámec a konkrétne pravidlá budúceho správania sa podnikateľov.

Rovnako úrad postupoval aj pri uložení povinnosti včas a za primeraných a objektívnych podmienok splniť odôvodnenú a opodstatnenú žiadosť o používanie určitých prvkov siete a pridružených prostriedkov a o prepojenie sietí podľa § 21 zákona o elektronických komunikáciách. Aj táto povinnosť bola po prvom kole analýzy veľkoobchodného trhu č. 2 uložená spoločnosti Slovak Telekom, a.s. Plnenie tejto povinnosti je základným predpokladom pre zriadenie úspešného prepojenia sietí, ktoré je kľúčové pre umožnenie pôsobenia ostatným podnikom na trhu poskytovania hlasových volaní do sietí v pevnom umiestnení. Túto povinnosť úrad považuje za dôležitú aj z dôvodu, aby spoločnosť Slovak Telekom, a.s. ako významný podnik technicky umožnila ostatným podnikom, aby sa ich koncoví zákazníci dovolali na účastnícke čísla koncových zákazníkov spoločnosti Slovak Telekom, a.s. Absencia tejto povinnosti by mohla dočasne či trvale úplne vylúčiť súťaž na súvisiacom maloobchodnom trhu poskytovania verejnej telefónnej služby prostredníctvom verejnej telefónnej siete v pevnom umiestnení a spôsobiť škody nielen niektorým podnikom, ale hlavne koncovým užívateľom. Na základe vykonanej analýzy je spoločnosť Slovak Telekom, a.s. povinná, v súlade s povinnosťou prístupu k určitým sieťovým prostriedkom, splniť odôvodnenú a opodstatnenú žiadosť o používanie určitých prvkov siete a pridružených prostriedkov, ako aj žiadosť o prepojenie sietí a včas a za primeraných a objektívnych podmienok viesť rokovania v dobrej viere s inými podnikmi žiadajúcimi o prepojenie siete, za primeraných a objektívnych podmienok a včas umožniť spoločné využívanie infraštruktúry, vrátane stavieb, priestorov a častí vedení, ako aj včas a za primeraných a objektívnych podmienok prepojiť siete alebo sieťové prostriedky.

S uložením cenovej regulácie a povinnosti nákladovej orientácie súvisí aj uloženie povinnosti viesť oddelenú evidenciu za účelom získania informácií o štruktúre nákladov, výnosov a vloženom kapitále, ktoré súvisia s poskytovaním služby ukončovania volania

vo verejnej telefónnej sieti v pevnom umiestnení významného podniku. Táto povinnosť úzko súvisí s povinnosťou nediskriminácie, pretože práve na podkladoch z oddelenej evidencie nákladov a výnosov môže spoločnosť Slovak Telekom, a.s. preukázať, že uplatňuje porovnateľné podmienky za porovnateľných okolností pre ostatné podniky poskytujúce porovnateľné služby a poskytuje im informácie a služby za rovnakých cenových podmienok, ako keby ich využívala pre vlastnú potrebu, alebo ich poskytovala podniku v postavení ovládanej osoby alebo podniku, v ktorom má právo spolurozhodovať.

Úrad ukladá vedenie oddelenej evidencie spoločnosti Slovak Telekom, a.s., pretože spoločnosť Slovak Telekom, a.s. bude povinná stanoviť ceny za ukončovanie volania tak, aby obsahovali iba náklady spojené s prepojením jednej priemernej minúty volania ukončeného v jej sieti v hlavnej prevádzkovej hodine a to zvlášť na miestnej úrovni a zvlášť cez jeden tranzit. Spoločnosť Slovak Telekom, a.s. bude pri stanovení cien postupovať podľa rozhodnutia úradu zo dňa 06.09.2010, ktorým určil metódu kalkulácie cien za službu ukončovania volania vo verejnej telefónnej sieti v pevnom umiestnení v sieti významného podniku. Návrh rozhodnutia bol predmetom národných a medzinárodných konzultácií a platné rozhodnutie bolo uverejnené vo Vestníku úradu č. 6 zo dňa 27.09.2010.

Úrad ukladá spoločnosti Slovak Telekom, a.s. povinnosť účtovať ceny za ukončovanie volania v pevnom umiestnení vypočítané podľa rozhodnutia úradu zo dňa 06.09.2010, ktorým sa určuje metóda kalkulácie cien. Toto rozhodnutie bolo uverejnené vo vestníku úradu č. 6 zo dňa 27.09.2010. Uvedenou povinnosťou chce úrad zabezpečiť, aby ceny účtované spoločnosťou Slovak Telekom, a.s. za ukončovanie volania v pevnom mieste pripojenia boli nákladovo orientované, aby tieto ceny obsahovali iba náklady spojené s poskytovaním predmetnej služby a aby do týchto cien neboli započítané aj tie náklady, ktoré nesúvisia s poskytovaním predmetnej služby. Uvedené má za cieľ podporiť efektívnu súťaž na súvisiacich maloobchodných trhoch, čo bude mať prínos pre koncových užívateľov.

Všetky navrhované povinnosti vychádzajú zo zisteného stavu na trhu, sú efektívne, primerané účelu a princípom regulácie, slúžia na podporu vnútorného trhu a podporujú záujmy koncových užívateľov. Úrad ukladá tieto povinnosti podľa zákona o elektronických komunikáciách z dôvodu, aby na súvisiacom maloobchodnom trhu verejnej telefónnej služby v pevnom mieste pripojenia boli na trhu vytvorené podmienky pre vznik konkurenčného prostredia a na skutočnú podporu súťaže na tomto trhu a na vytvorenie priestoru na znižovanie maloobchodných cien. Uloženie povinností má za cieľ vytvorenie otvorenej a funkčnej súťaže na súvisiacom maloobchodnom trhu hlasových volaní na pevnom mieste, vznik efektívnej konkurencie na týchto maloobchodných trhoch, ako aj potlačenie protisúťažného správania sa podnikov. Úrad pokladá uloženie týchto povinností za odôvodnené a primerané stavu súťaže na súvisiacom maloobchodnom trhu hlasových volaní na pevnom mieste a na riešenie potenciálnych súťažných trhových problémov. Ide o povinnosti, ktoré naplňajú v súlade s regulačným rámcom účel ex ante regulácie a odrážajú skutočný stav na danom trhu. Uloženie všetkých povinností je v súlade so stavom súťaže na veľkoobchodnom trhu č.2.

Úrad zverejnil dňa 15. februára 2010 na svojej verejne dostupnej internetovej stránke (<http://www.teleoff.gov.sk/data/files/6432.pdf>) výsledky analýzy veľkoobchodného trhu č. 2 a stanovil tridsaťdňovú lehotu na zaslanie písomných pripomienok k tejto analýze. Následne bola analýza doručená spoločnostiam: Slovak Telekom, a.s., Dial Telecom, a.s., Antik Telecom, s.r.o., GTS Slovakia, a.s., Orange Slovensko, a.s., Slovanet, a.s., Swan, a.s., ŽSR-ŽT, o.z., Trnavatel,

s.r.o. a UPC Broadband Slovakia, s.r.o., ktoré boli v analýze navrhnuté za podnik s významným vplyvom na veľkoobchodnom trhu č. 2 vo svojej vlastnej sieti. Analýza bola podľa § 8 ods. 1 písm. b) zákona o elektronických komunikáciách doručená listom 164/14/2010 zo dňa 16.02.2010 aj Protimonopolnému úradu SR .

V stanovenej lehote boli úradu doručené stanoviská spoločností Slovak Telekom, a.s., Antik Telecom, s.r.o., GTS Slovakia, a.s., Orange Slovensko, a.s., Slovanet, a.s. a Protimonopolného úradu SR. Z celkového počtu 10 podnikov navrhnutých úradom za významný podnik na predmetnom trhu, nezaslalo žiadne pripomienky k analýze 5 podnikov. Protimonopolný úrad SR vo svojom stanovisku uviedol, že k analýze veľkoobchodného trhu č. 2 vykonanej úradom nemá žiadne pripomienky. Žiadne iné stanovisko od žiadneho subjektu v predmetnej veci nebolo úradu doručené.

Úrad podľa § 10 ods. 2 zákona o elektronických komunikáciách zaslal listom č. 159/14/2010 zo dňa 16.02.2010 spoločnosti Slovak Telekom, a.s. opakovanú analýzu veľkoobchodného trhu č. 2, v ktorej uviedol definíciu veľkoobchodného trhu č. 2, zistenia týkajúce sa významného vplyvu na tomto trhu spolu so zistením, že spoločnosť Slovak Telekom, a.s. je významným podnikom na veľkoobchodnom trhu č. 2. Súčasne úrad v opakovanej analýze navrhol každému významnému podniku a teda aj spoločnosti Slovak Telekom, a.s. povinnosti podľa § 18 až 22 zákona o elektronických komunikáciách. Na vyjadrenie sa k uvedenému návrhu úrad poskytol spoločnosti Slovak Telekom, a.s. lehotu 30 dní. V stanovenej lehote bolo úradu doručené jej vyjadrenie.

Podľa § 10 ods. 3 zákona o elektronických komunikáciách bola Európskej komisii predložená:

1. doplnená analýza veľkoobchodného trhu č. 2 v súlade so stanoviskom úradu k pripomienkam jednotlivých spoločností,
2. pripomienky k analýze jednotlivých spoločností (vrátane spoločnosti Slovak Telekom, a.s.),
3. pripomienky Protimonopolného úradu Slovenskej republiky k analýze,
4. stanoviská úradu k pripomienkam všetkých spoločností k analýze.

Všetky vyššie uvedené dokumenty boli uverejnené na verejne dostupnej stránke Európskej komisie.

Stanovisko Európskej komisie:

Európska komisia listom zn. SG-Greffe (2010) D/12796 zo dňa 20.08.2010 zaslala k výsledkom analýzy pripomienky a k samotnému procesu a výsledkom analýzy nemala žiadne pripomienky. Spoločne s analýzou veľkoobchodného trhu č. 2 bol notifikovaný aj návrh metódy kalkulácie cien za službu ukončovania volania vo verejnej telefónnej sieti v pevnom umiestnení v sieti významného podniku. Pripomienka Európskej komisie sa týkala návrhu metódy kalkulácie cien, konkrétne potreby primeranej regulácie cien a povinnosti nákladovej orientácie.

Podľa § 10 ods. 4 zákona o elektronických komunikáciách úrad v čo najväčšej možnej miere zohľadní stanovisko Európskej komisie a národných regulačných orgánov. Úrad po posúdení stanovísk začne konanie alebo konzultácie ukončí.

Podľa § 17 ods. 1 zákona o elektronických komunikáciách, ak úrad na základe analýzy podľa § 16 zákona o elektronických komunikáciách zistí, že na príslušnom relevantnom trhu nie je efektívna súťaž, po skončení konzultácií podľa § 10 určí rozhodnutím významný podnik, a zároveň mu v tomto rozhodnutí uloží aspoň jednu povinnosť podľa § 18 až 24 a § 27. Tieto povinnosti musia vychádzať zo zisteného stavu a musia byť oprávnené a primerané účelu a princípom regulácie, ktorými sú podpora efektívnej súťaže a rozvoj vnútorného trhu.

Podľa výsledkov opakovanej analýzy veľkoobchodného trhu č. 2 úrad dospel k záveru, že na vymedzenom veľkoobchodnom relevantnom trhu č. 2 nie je efektívna súťaž podľa § 16 ods. 2 zákona o elektronických komunikáciách. V nadväznosti na ustanovenie § 17 ods. 1 zákona o elektronických komunikáciách preto úrad listom č. 655/14/2010 zo dňa 24.08.2010 oznámil spoločnosti Slovak Telekom, a.s., že na základe výsledkov opakovanej analýzy začína správne konanie vo veci určenia spoločnosti Slovak Telekom, a.s. za významný podnik podľa § 17 ods. 1 zákona o elektronických komunikáciách a uloženia povinností podľa § 18 až 22 zákona o elektronických komunikáciách na veľkoobchodnom trhu č. 2. Tým istým listom úrad podľa § 33 ods. 2 v spojení s § 32 a § 34 a ďalších Správneho poriadku požiadal spoločnosť Slovak Telekom, a.s. ako účastníka správneho konania, aby sa k predmetu konania vyjadrila, navrhla dôkazy, prípadne ich doplnila. Toto oznámenie spoločnosť Slovak Telekom, a.s. prevzala dňa 30.08.2010 a na vyjadrenie jej úrad stanovil lehotu 7 dní od doručenia.

Spoločnosť Slovak Telekom, a.s. požiadala (listom zaevidovaným pod č. 690/14/2010 zo dňa 2.09.2010) úrad o predĺženie lehoty na vyjadrenie sa k správne konaniu a ako dôvod uviedla, cit.: „vzhľadom k nárokom na obsiahlosť a komplexnosť celého správneho konania“. S predĺžením lehoty úrad nesúhlasil, pretože správne konanie začalo na základe výsledkov analýzy veľkoobchodného trhu č. 2, s ktorými bola spoločnosť už oboznámená. Zamietavá odpoveď úradu na predĺženie lehoty bola spoločnosti Slovak Telekom, a.s. zaslaná listom č. 690/14/2010 zo dňa 02.09.2010. Podľa poštovej pečiatky bol tento list spoločnosti Slovak Telekom, a.s. doručený dňa 07.09.2010, avšak úrad elektronickú verziu listu zaslal spoločnosti Slovak Telekom, a.s. hneď na druhý deň, t.j. 03.09.2010 o 9:27 hod. Spoločnosť Slovak Telekom, a.s. nezaslala úradu žiadne vyjadrenie. Následne úrad listom č. 715/14/2010 zo dňa 13.09.2010 zaslal podľa § 33 ods. 2 Správneho poriadku spoločnosti Slovak Telekom, a.s. výzvu pred vydaním rozhodnutia (táto písomnosť bola podľa doručienky spoločnosti Slovak Telekom, a.s. doručená dňa 16.09.2010) a v prípade využitia možnosti vyjadrenia stanovil lehotu 7 pracovných dní od doručenia listu (podľa dátumu prevzatia najneskôr do 27.09.2010).

Vyjadrenie spoločnosti Slovak Telekom, a.s. k oznámeniu pred začatím konania a výzve pred vydaním rozhodnutia a právny názor úradu k tomuto vyjadreniu

Spoločnosť Slovak Telekom, a.s. dňa 27.09.2010 v elektronickej forme zaslala úradu list č. 42375/2010 (tento bol následne doručený poštou a zaevidovaný pod č. 766/14/2010 dňa 01.10.2010) – vyjadrenie k oznámeniu pred začatím konania a k výzve pred vydaním rozhodnutia. Spoločnosť Slovak Telekom, a.s. namietala porušovanie formálnych a materiálnych práv v predmetnom správnom konaní a zároveň žiadala úrad o predĺženie lehoty na vyjadrenie pred vydaním rozhodnutia a o nahliadnutie do spisu. Záverom listu spoločnosť Slovak Telekom, a.s. navrhla úradu procesný postup, ktorý by mal úrad pri regulácii v správnom konaní na spoločnosť Slovak Telekom, a.s. uplatniť.

Podľa spoločnosti Slovak Telekom, a.s. sa úrad vo svojich listoch odvoláva na výsledky resp. závery druhého kola analýz. Analýza úradu bola spoločnosti Slovak Telekom, a.s. doručená

18.02.2010. Spoločnosť Slovak Telekom, a.s. v stanovenej 30 dňovej lehote k uvedenej analýze v rámci národných konzultácií podala pripomienky. Spoločnosť Slovak Telekom, a.s. podľa vyjadrenia predpokladala, že podobne urobili aj ďalšie dotknuté subjekty. K záverom analýzy sa má v rámci konzultácií podľa § 10 zákona o elektronických komunikáciách vyjadriť tiež Európska komisia. Podľa spoločnosti Slovak Telekom, a.s. však úrad tieto skutočnosti ani v jednom z oboch listov v rámci konania neuviedol a ani inak nešpecifikoval a uvedené skutočnosti spoločnosti Slovak Telekom, a.s. predtým neoznámil, ani inak o nich spoločnosť Slovak Telekom, a.s. nekomunikoval. Úrad uvádza, že výsledné znenie analýzy, vyjadrenia dotknutých subjektov, stanovisko úradu k vyjadreniam dotknutých subjektov, vyjadrenie Európskej komisie boli uverejnené na internetovej stránke Európskej komisie a nachádzajú sa aj v spise správneho konania. Samotná spoločnosť Slovak Telekom, a.s. počas konzultácií využila svoje právo vyjadriť sa k záverom analýzy ako dotknutý subjekt.

Od oznámenia o začatí správneho konania dňa 30.08.2010 až do doručenia elektronickej verzie listu č. 42375/2010 dňa 27.09.2010, napriek dvom márne uplynutým lehotám na vyjadrenie a uplatnenie si svojich práv, spoločnosť Slovak Telekom, a.s. neprejavila vôľu o využitie práva na nahliadnutie do spisu. V liste č. 42375/2010 spoločnosť Slovak Telekom, a.s. účelovo tvrdila porušovanie procesných práv len na základe ňou predpokladaného a neovereného obsahu spisu. Nakoľko spoločnosť Slovak Telekom, a.s. nežiadala a až do 29.09.2010 ani nevyužila možnosť nahliadnuť do spisu a tak sa fakticky oboznámiť s rozsahom podkladov, nie sú ničím podložené ani tvrdenia o neprimerane krátkej lehote na vyjadrenie sa k podkladom správneho konania. Úrad pri určovaní lehôt na uplatnenie práv vychádzal aj zo skutočnosti, že spoločnosť Slovak Telekom, a.s. sa mala možnosť oboznámiť so závermi analýzy a teda aj s navrhovanými povinnosťami a podrobným odôvodnením ich uloženia už v procese konzultácií podľa § 10 zákona o elektronických komunikáciách.

Spoločnosť Slovak Telekom, a.s. zároveň namietala formálny prístup úradu k správne konaniu bez záujmu zistiť presne a úplne skutočný stav vecí. Podľa spoločnosti Slovak Telekom, a.s. úrad samotné konanie uvádza ako konanie vo veci určenia spoločnosti Slovak Telekom, a.s. za významný podnik a uloženia povinností, avšak podľa doterajšieho prístupu vôbec nepredpokladá, že by sa na možnom uložení povinností na základe argumentácie a dôkazov v správnom konaní mohlo niečo zmeniť. Takéto chápanie a prístup úradu k správne konaniu, ako k čisto formálnemu kroku, navyše s nedostatkami spomenutými vyššie, spoločnosť Slovak Telekom, a.s. nepovažuje za priestor na skutočné uplatnenie svojich práv. Práve naopak, prístup úradu považuje za zásadne brániaci ich uplatneniu a tiež nevedúci k presne a úplne zistenému skutočnému stavu vecí.

Podľa § 32 ods. 1 Správneho poriadku je správny orgán povinný zistiť presne a úplne skutočný stav vecí a za tým účelom si obstarat' potrebné podklady pre rozhodnutie. Pritom nie je viazaný len návrhmi účastníkov konania. Podľa § 32 ods. 2 Správneho poriadku podkladom pre rozhodnutie sú najmä podania, návrhy a vyjadrenia účastníkov konania, dôkazy, čestné vyhlásenia, ako aj skutočnosti všeobecne známe alebo známe správne orgánu z jeho úradnej činnosti. Rozsah a spôsob zisťovania podkladov pre rozhodnutie určuje správny orgán. Správny poriadok týmto ustanovením vymedzuje prerogatív správneho orgánu v oblasti určenia rozsahu a spôsobu zisťovania podkladov pre rozhodnutie. Správny orgán je teda viazaný iba výsledkom, ktorý sa má v správnom konaní dosiahnuť a tým je presné a úplné zistenie skutočného stavu vecí, pričom výber prostriedkov na dosiahnutie tohto výsledku je na správnom orgáne.

Podľa článku 2 ods. 2 Ústavy SR štátne orgány môžu konať iba na základe Ústavy SR, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Túto požiadavku obsahuje aj ustanovenie § 3 ods. 1 Správneho poriadku, podľa ktorého správne orgány postupujú v konaní v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi. Z uvedeného vyplýva, že samotný Správny poriadok predpokladá postup správnych orgánov podľa osobitných predpisov (ak by malo konanie prebiehať výlučne podľa Správneho poriadku, by bolo znenie § 3 ods. 1 „...v súlade s týmto zákonom...“). Takýmto osobitným predpisom v konaní o určení významného podniku a uložení povinností je zákon o elektronických komunikáciách. V § 3 ods. 1 Správneho poriadku sa teda premieta zásada *lex specialis derogat lex generalis*. Zákon o elektronických komunikáciách obsahuje hypotézu, na základe splnenia ktorej je úrad povinný určiť významný podnik na relevantnom trhu a uložiť mu súvisiace povinnosti. Touto hypotézou je možnosť nezávislého správania sa podniku a s tým spojená neexistencia efektívnej súťaže na relevantnom trhu. Zákon o elektronických komunikáciách takisto explicitne ustanovuje jediný spôsob zistenia splnenia tejto hypotézy – analýzu relevantného trhu. Participácia subjektov dotknutých povinnosťou úradu (t.j. povinnosť úradu určiť na základe záverov analýzy významný podnik na relevantnom trhu a uložiť mu súvisiace povinnosti) sa uskutočňuje prostredníctvom procesu konzultácií. V tomto procese je dotknutým stranám poskytnutá možnosť vyjadriť sa k návrhu opatrenia vo veci. Zákon o elektronických komunikáciách ukladá úradu povinnosť v čo najväčšej miere zohľadniť stanovisko dotknutého podniku (účastníka konania v následnom správnom konaní). Požiadavka maximálneho možného zohľadnenia stanoviska dotknutého podniku má zmysel iba vtedy, ak je táto požiadavka premietnutá do rozhodnutia vo veci samej, ako výsledku následného správneho konania napriek tomu, že vyjadrenie sa k návrhu rozhodnutia vo veci samej sa uskutočnilo v rámci procesu mimo správneho konania. Týmto však nie je dotknutá výlučnosť spôsobu zistenia splnenia hypotézy (možnosti nezávislého správania sa podniku a s tým spojenej neexistencie efektívnej súťaže na relevantnom trhu) – analýzy relevantného trhu. Konzultácie, ako špecifický proces s úzkym akcesorickým vzťahom k analýze relevantného trhu, predstavujú len možnosť korekcie záverov analýzy. Vyjadrenia dotknutých strán teda svojim charakterom plnia vo vzťahu k obsahu záverov analýzy len subsidiárnu komplementárnu funkciu. Pre zistenie splnenia uvedenej hypotézy je vykonanie analýzy relevantného trhu vždy obligatórne (možnosť vyjadrenia sa dotknutých strán je oprávnením vyplývajúcim zo zákona a je teda iba fakultatívne). Z tohto dôvodu nemôžu byť vyjadrenia dotknutých strán uskutočnené v rámci konzultácií posudzované ako samostatný podklad rozhodnutia podľa § 32 ods. 2 Správneho poriadku. Ak analýza relevantného trhu predstavuje, podľa osobitného predpisu, nevyhnutný a zároveň jediný podklad rozhodnutia, potom konzultácie zodpovedajú možnosti dotknutých strán (aj účastníka následného správneho konania) vyjadriť sa k tomuto podkladu a k spôsobu jeho zistenia. Aj pri maximálnom zohľadnení stanoviska dotknutého podniku je však vylúčenie analýzy relevantného trhu, ako aj zistenie splnenia zákonom danej hypotézy na základe iných podkladov, neprípustné. Analýza relevantného trhu je podľa osobitného predpisu jediným formálnym rámcom pre zistenie materiálnej pravdy. Analýza relevantného trhu z tohto dôvodu predstavuje jediný prípustný podklad rozhodnutia. Zásada *lex specialis derogat lex generalis* vyjadruje výlučnú aplikačnú prednosť osobitného predpisu (zákona o elektronických komunikáciách) a zároveň zákaz duplicitnej vecnej pôsobnosti viacerých predpisov (zákona o elektronických komunikáciách a Správneho poriadku) na jednu a tú istú skutočnosť (podklad rozhodnutia). Použitie iného spôsobu zistenia splnenia uvedenej hypotézy by bolo v rozpore s osobitným predpisom a bolo by teda v príkrom rozpore s ústavnou požiadavkou na konanie orgánov verejnej moci výlučne *secundum et intra legem*, ako aj v rozpore s princípom právnej istoty a ochrany legitímnych očakávaní.

Ďalej je potrebné uviesť, že úrad súbežne viedol v analogicky totožnej veci (regulácia na veľkoobchodnom trhu č. 2) deväť správnych konaní s ďalšími deviatimi subjektmi, ako jedinými účastníkmi daného správneho konania, pričom ani jeden účastník pri totožnom procesnom postupe úradu nenamietal porušovanie formálnych alebo materiálnych práv v správnom konaní. Uvedený postup úradu vychádzal zo základného pravidla konania správneho orgánu podľa § 3 ods. 4) druhá veta Správneho poriadku, dbať o to, aby v rozhodovaní o skutkovo zhodných alebo podobných prípadoch nevznikali neodôvodnené rozdiely.

V závere svojho vyjadrenia spoločnosť Slovak Telekom, a.s. navrhla úradu nasledujúci procesný postup:

1. možnosť nahliadnuť do spisového materiálu v záujme oboznámenia sa s prípadnými ďalšími podkladmi rozhodnutia,
2. informáciu a špecifikáciu, aké povinnosti v akom rozsahu a znení plánuje úrad ST uložiť, ako i o základné informácie o spôsobe zistenia podkladov a spôsobe, ako sa úrad predbežne s týmito skutočnosťami vysporiadal, teda aké konkrétne skutočnosti a súťažné problémy odôvodňujú uloženie špecifickej povinnosti, ako sa ňou majú vyriešiť, vrátane odôvodnenia ich nutnosti a primeranosti,
3. primeranú lehotu na vyjadrenie sa k podkladom úradu uvedeným v bode 1. a prípadné dôkazy a argumenty, ako aj ďalšie návrhy na doplnenie podkladov.

Z dôvodu, aby nevznikol ani náznak pochybnosti o porušovaní procesných práv spoločnosti Slovak Telekom, a.s. a následne z toho nevznikla možnosť zmarenia resp. oddialenia efektívnej regulácie a predovšetkým z dôvodu dodržania princípu efektívnosti podľa § 6 ods. 7 zákona o elektronických komunikáciách, úrad listom č. 766/14/2010 zo dňa 28.09.2010 (osobne bol doručený do podateľne spoločnosti Slovak Telekom, a.s. dňa 29.09.2010) odpovedal na list spoločnosti Slovak Telekom, a.s. a umožnil jej uplatniť svoje práva v dodatočnej lehote tak, že úrad dňa 29.09.2010 o 13,00 hod. umožní zástupcom spoločnosti Slovak Telekom, a.s. nahliadnutie do spisového materiálu vedeného v správnom konaní vo veci určenia spoločnosti Slovak Telekom, a.s. za významný podnik a uloženia povinností. Súčasne úrad umožnil spoločnosti Slovak Telekom, a.s. predložiť písomné vyjadrenie na uplatnenie práv podľa § 33 ods. 2 a súvisiacich ustanovení Správneho poriadku do 08.10.2010.

Dňa 29.09.2010 sa na úrad v dohodnutom čase dostavil splnomocnený zástupca spoločnosti Slovak Telekom, a.s. a v súlade s § 23 Správneho poriadku nahliadol do spisového materiálu vedeného k správne konaniu vo veci určenia spoločnosti Slovak Telekom, a.s. za významný podnik na veľkoobchodnom trhu č. 2 a uloženia povinností na tomto trhu a následne po nahliadnutí požiadal o kópie podkladov z predmetného spisového materiálu a to:

1. verziu analýzy VOT č. 2 zo dňa 23.07.2010, ktorá bola notifikovaná do Európskej komisie,
2. pripomienky jednotlivých podnikov k analýze VOT č. 2, vrátane 1 verzie pripomienok spoločnosti GTS Slovakia, a.s.,
3. vyjadrenie úradu ku všetkým pripomienkam podnikov podľa bodu 2.,
4. návrh rozhodnutia úradu vo vedenom správnom konaní,
5. stanovisko Európskej komisie k notifikovanej analýze VOT č. 2 zo dňa 23.07.2010

a súčasne požiadal o kópie podkladov týkajúcich sa metódy kalkulácie cien, ktoré nie sú súčasťou predmetného spisového materiálu, nakoľko rozhodnutie o metóde kalkulácie cien nie je predmetom tohto správneho konania:

6. pripomienky podnikov k návrhu rozhodnutia o určení metódy kalkulácie cien za služby ukončovania volania vo verejnej telefónnej sieti v pevnom mieste pripojenia v sieti významného podniku,
7. vyjadrenie úradu k pripomienkam podnikov podľa bodu 6.,
8. nákladový model spolu s prílohami,
9. stanovisko Európskej komisie k metóde kalkulácie cien za služby ukončovania volania vo verejnej telefónnej sieti v pevnom mieste pripojenia v sieti významného podniku.

Kópie všetkých podkladov z citovaného materiálu (uvedené pod bodom 1.-5.), ako aj všetky materiály týkajúce sa metódy kalkulácie cien za služby ukončovania volania vo verejnej telefónnej sieti v pevnom mieste pripojenia v sieti významného podniku (uvedené pod bodom 6.-9.) boli do konca pracovnej doby dňa 29.09.2010 odoslané v súlade s dohodou v elektronickej verzii zástupcom spoločnosti Slovak Telekom, a.s.

Dňa 11.10.2010 bola úradu (list zaevidovaný pod č. 786/14/2010) doručená elektronická verzia odpovede spoločnosti Slovak Telekom, a.s. a táto bola v ten istý deň doručená do podateľne úradu. V odpovedi spoločnosť Slovak Telekom, a.s. reagovala na tvrdenie úradu uvedené v liste č. 766/14/2010 zo dňa 28.09.2010 a uviedla tiež pripomienky k návrhu rozhodnutia úradu vo vedenom správnom konaní (ktoré jej bolo doručené v elektronickej forme spolu s požadovanými dokumentmi).

V nadväznosti na právny názor úradu uvedený k vyjadreniu spoločnosti Slovak Telekom, a.s. k oznámeniu pred začatím konania a výzve pred vydaním rozhodnutia a vzhľadom na skutočnosť, že úrad umožnil spoločnosti Slovak Telekom, a.s. na uplatnenie práva podľa § 33 ods. 2 a súvisiacich ustanovení Správneho poriadku písomne predložiť vyjadrenie v dodatočnej lehote do 8.10.2010, úrad neakceptuje odpoveď spoločnosti Slovak Telekom, a.s. Táto odpoveď bola doručená po dohodnutom dodatočnom termíne, a preto ju úrad nepovažuje za relevantnú pre posúdenie v rámci prebiehajúceho správneho konania.

Listom č. 47823/2010 zo dňa 13.10.2010 (zaevidovaný úradom pod č. 789/14/2010 zo dňa 13.10.2010) spoločnosť Slovak Telekom, a.s. požiadala úrad o odpustenie zmeškanej lehoty na písomné vyjadrenie pre uplatnenie si práv podľa § 33 ods. 2 a súvisiacich ustanovení podľa Správneho poriadku. Spoločnosť Slovak Telekom, a.s. sa ospravedlnila za zmeškanie procesnej lehoty, ale neuviedla žiadne dôvody zmeškania lehoty.

Úrad listom č. 789/14/2010 zo dňa 19.10.2010 odpovedal na žiadosť spoločnosti Slovak Telekom, a.s. s odôvodnením, že odpustenie zmeškania lehoty pojmovovo prichádza do úvahy len pri zákonných lehotách a procesné lehoty môže správny orgán predĺžiť. Avšak lehota na uplatnenie práv podľa § 33 ods. 2 a súvisiacich ustanovení Správneho poriadku už bola spoločnosti Slovak Telekom, a.s. listom úradu č. 766/14/2010 doručeným osobne dňa 29.09.2010 predĺžená do 08.10.2010. V závere listu úrad uviedol, že považuje uložené procesné lehoty za primerané účelu správneho konania a ďalšie predĺženie považuje za neodôvodnené.

Úrad na základe výsledkov analýzy, po zohľadnení stanovísk v rámci národných konzultácií, stanoviska Európskej komisie a národných regulačných orgánov, ako aj všetkých vyššie uvedených skutočností rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovvej časti tohto rozhodnutia.

Ing. Jana Kopečná
riaditeľka odboru ekonomickej regulácie

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať rozklad do 15 dní odo dňa jeho doručenia na adresu:

Telekomunikačný úrad Slovenskej republiky
odbor ekonomickej regulácie
Továrenská 7
P.O. BOX 40
828 55 Bratislava 24

Toto rozhodnutie je preskúmateľné súdom po vyčerpaní riadneho opravného prostriedku a nadobudnutí jeho právoplatnosti.